

Forskningsminister Tora Aasland:

Slik vinner Stavanger- regionen

■ Side 6-8

Foto: Markus Johansson/BITMAP

De nye og rike må komme

UiS-rektor Aslaug Mikkelsen mener at regionens nye og rike selskaper må søke samarbeid med Universitetet dersom ambisjonene innenfor kompetanse, forskning og utdanning skal nås.

■ Side 14-15

Jantelov og pustebesvær

Bypatriot og kunstelsker Stein M. Jåtten frykter janteloven i Stavanger. – Folk drar ut av regionen for å få puste, sier dette nummerets profil i Rosenkilden.

■ Side 26-28

Det bor en pøbel i alle

Mens de fleste jakter på "den perfekte arbeidstaker" er Eddi Eidsvåg på utkikk etter de reale pøblene. I dag er pøbelprosjektet akseptert av de fleste, men veien har vært lang.

■ Side 34-35

	36	Hun kom aldri gjennom Prosessen av Kafka, men til gjengjeld har hun god greie på roser. Møt Norunn Østråt Koksvik i spalten På skrivebordet.	50	Næringsforeningene i Stavanger, Bergen, Haugesund og Stord møtte Hordalands- og Rogalandsbenken for å snakke om kyststamvei. Hvordan gikk det?
52	Hva kan næringslivet i regionen få ut av kulturhovedstadsåret? Ikke så rent lite ifølge Hanne Berntzen, Torstein Plener og Jan Aasmann Størksen.	18	Etter flere års iherdig jobbing åpner avdelingsleder Gro Persson den nye Vitenfabrikken på Sandnes. Rosenkilden ble med inn!	

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Jostein Soland. Redaktør: Harald Minge. I redaksjonen: Erik Lindboe, Egil Rugland, Trude Refvem Hembre, Cathrine Gjertsen og Elianne Strøm. Utgivelse/produksjon/layout: Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Telefon: 51 51 08 80. Telefaks: 51 51 08 81. E-post: post@stavanger-chamber.no. www.stavanger-chamber.no. Opplag: 14.000. Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS. Forsidefoto: BitMap. Fotograf: Haagen Tangen Eriksen og Hild Bjelland Vik/BITMAP. Årgang: 15. Redaksjonen avsluttet 13. mai 2008.

INNHold

LEDER	SIDE 3	PROFILER: STEIN M. JÅTTEN	SIDE 26-28
KILDEN	SIDE 4-5	BEDRIFTEN I ROSENKILDEN	SIDE 30-31
DE BESTE LÆRERNE	SIDE 6-8	PÅ SKINNER GJENNOM FORUS	SIDE 32
DEN REGIONALE VERDISKAPER	SIDE 10-11	VI ER ALLE PØBLER	SIDE 34-35
KOMPETANSE ER ALFA OG OMEGA	SIDE 12-13	PÅ SKRIVEBORDET	
ETTERLYSER DE NYE OG		- TIL NORUNN ØSTRÅT KOKSVIK	SIDE 36-37
RIKE BEDRIFTENE	SIDE 14-15	KLAR TALE OM NASJONAL	
FORSKJELLEN PÅ		TRANSPORTPLAN	SIDE 38-39
VISJON OG ILLUSJON	SIDE 16	KOMMUNIKATØREN	SIDE 40
HJERNEFØDE I VITENFABRIKKEN	SIDE 18-20	NYTT FRA BRUSSEL	SIDE 42
KREATIVE NÆRINGER UNDER LUPEN	SIDE 21	STYRELEDEREN	SIDE 45
STAVANGER - EN MODELLREGION?	SIDE 22	INNSIKT OG UTSYN	SIDE 46
VELSMAKENDE AVSPARK I		FERGEFRI KYSTSTAMVEI	SIDE 50-51
JAKTEN PÅ DET NORSKE MÅLTID	SIDE 24	2008 GIR NÆRINGSLIVET KOMPETANSE	SIDE 54-55
UTVIKLING AV KOMPETANSE	SIDE 25		

Prosjektet ”landets beste skole”

Stavanger-regionen skal være blant Europas fremste kompetanse-regioner. Veien til målet er lang, men vi er tross alt på vei.

Strategisk næringsplan for 2005-2020 er til revidering, og i dette nummeret av Rosenkilden belyser vi de ulike sidene av målene og utfordringene når det gjelder å sikre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i regionen. Spørsmålet er hva næringslivet kan gjøre, hva forsknings- og utdanningsinstitusjonene kan bidra med og ikke minst hva disse kan få til sammen?

Forskningsminister Tora Aasland påpeker i dette nummeret av Rosenkilden behovet for at næringslivet i sterkere grad utfordrer kommunene som skoleeiere, og i siste instans faktisk bidrar i undervisningen. Som hun sier: ”Forfattere leser dikt på skolene, hvorfor kan ikke da næringslivsledere snakke om næringsliv”?

TAR VI OPP HANSKEN?

Statsrådens fokus er interessant, men i kompetansekapitlet i Strategisk næringsplan er dette temaet uberørt. Mens Aaslands mantra er at man simpelthen ikke kan begynne tidlig nok for å sikre kompetent arbeidskraft for framtiden, omtaler vårt eget strategidokument først og fremst virkeligheten etter barne- og ungdomsskolen. Spørsmålet er om vi skal ta opp hansen fra statsråden?

Grunnfjellet må være på plass! Visst skal vi utvikle utdannings- og forskningsinstitusjoner av høy kvalitet, forhåpentligvis med hjelp fra en statsråd som sørger for nok basismidler til Universitetet, og som etter alt å dømme avfeier Stjernø-utvalgets forslag om å slå sammen UiS med Universitetet i Agder. Men parallelt må vi altså vekke interessen hos de unge, spesielt når det gjelder realfag.

VITENFABRIKKEN

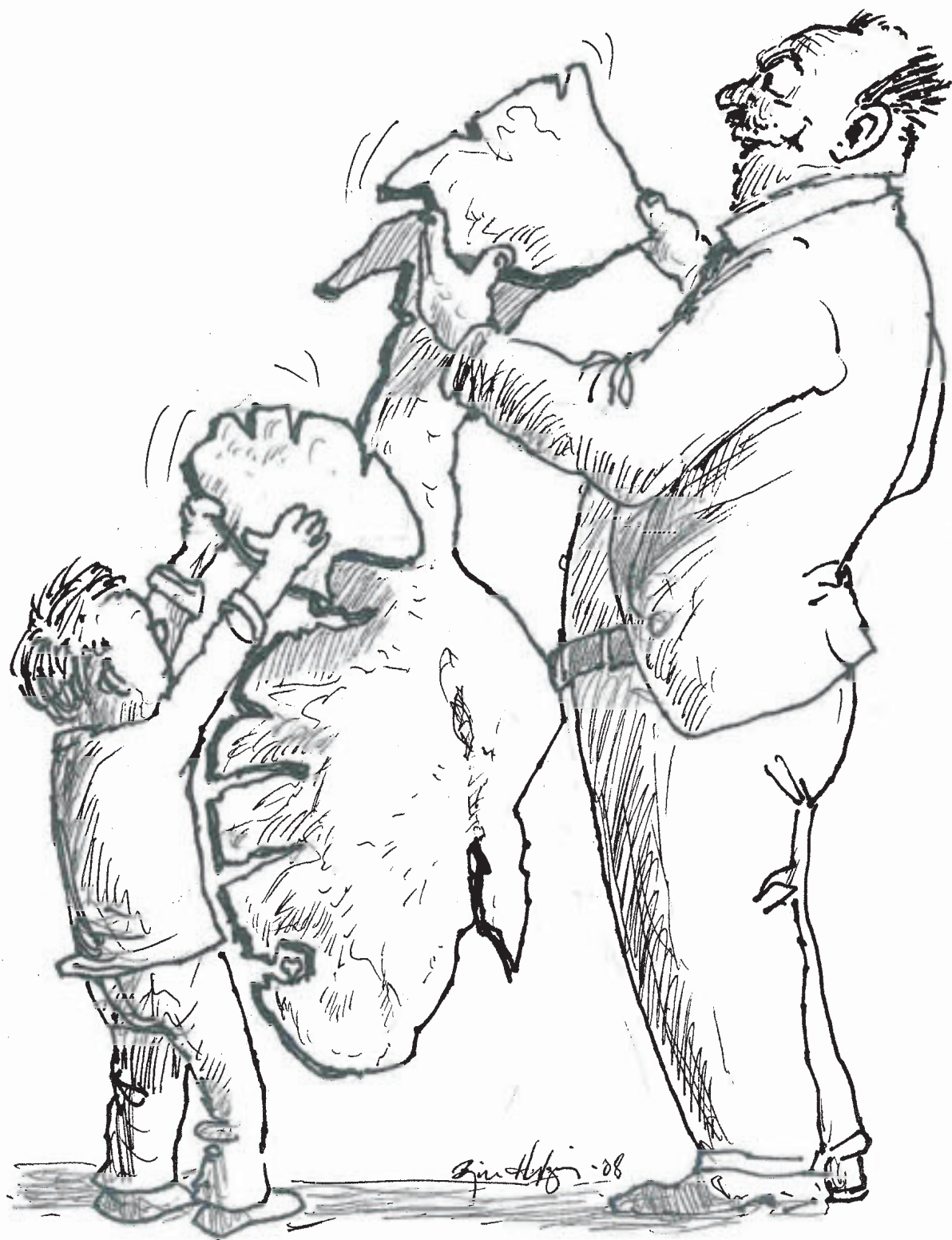
Nå er det ikke riktig å si at dette ikke skjer. I dette numme-

ret kan du for eksempel lese om den nye Vitenfabrikken på Sandnes hvor både barn og voksne kan eksperimentere og utforske teknologi og vitenskapelige fenomener i fellesskap. Vi har dessuten flere eksempler på at teknologibedrifter har støttet enkeltprosjekter i de lokale skolene for at elevene skal få erfare hvordan teori fungerer i praksis, og hvordan teknologien blir anvendt i arbeidsliv og forskning.

Spørsmålet er likevel om vi ikke har kommet til et punkt hvor regionen for alvor – og på langt bredere basis – må ta tak i nettopp denne utfordringen. Flere år på rad har den såkalte PISA-undersøkelsen konkludert med at norske elever skårer svakt, og at ambisjonene er for små i den norske skolen. Kan vi ikke bestemme oss for at skolene i Stavanger-regionen skal være landets beste og lage et strategidokument for å nå nettopp det målet? Et godt utgangspunkt er Næringsforeningens visjon om ”å bli best i verdiskapning gjennom oppvekst og trivsel”.

VIKTIG SAMARBEID

Ingen andre regioner i Norge har utviklet et så spennende og sunt forhold mellom næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner som vår. For at målet om å bli blant Europa fremste kompetanseregioner skal innfris, er kanskje dette samarbeidet den viktigste suksessfaktoren. De samme kreftene bør imidlertid bruke all sin erfaring, samarbeidskultur, kunnskap og pågangsmot for å diskutere muligheten for et lokalt kunnskapsløft i skolene.

Om kostnad og investering...

Kvaliteten på våre utdanningstilbud vil bestemme kvaliteten på vår framtidige arbeidsstyrke. Kvaliteten på vår arbeidsstyrke vil i sin tur bestemme hvordan våre framtidige liv vil arte seg. I arbeid som i fritid. Hva skal vi arbeide med? Og hvor? Hvilke servicetilbud kan vi forvente av AS Fellesskapet? Og ikke minst: Hvilke kriterier skal vi fordele fellesskapets verdier etter? Til utdanning og omsorg. Til samferdsel og forsvar.

KAMPEN OM KOMPETANSEN

I styrtrike AS Norge er vi fortsatt fullt og helt avhengig av å skape verdier med våre hoder og våre hender. Vårt enorme oljefond på godt over to tusen milliarder kroner skal visstnok bare representere en sjettedel av de verdiene Ola og Kari skaper i løpet av året. Dette er den kalde virkelighet som folk flest ikke kan ta inn over seg fordi vi ikke vet bedre.

Vår framtidige suksess handler derfor om vår evne til å hente inn kunnskap og foredle denne til kompetanse. Vi har bare sett begynnelsen på kampen om de gode hodene og flinke hendene. For ettersom levestandarden stiger og våre livsløp blir lengre, blir vi færre til å betjene fellesskapet – relativt sett og bokstavelig talt. Vi setter for få barn til verden, og arbeidskraften rundt oss blir dyrere og dyrere ettersom EU lykkes med sin utjevningspolitikk mellom Øst og Vest.

MARKEDSFUNDAMENTALISME

Mot dette bakteppet har vår økonomiske tenkemåte endret seg dramatisk. Oljerikdommen har velsignet oss med den ene gode større enn den andre. Det vi gjør skal være lønnsomt. Markedsforståelsen styrer deler av samfunnslivet like sterkt som Bibelen styrte kristenfolket i fordums tider. Alt vurderes ut fra et markeds- og lønnsomhetsprinsipp – vurderinger som ifølge økonomen George Sores har forle-

det oss inn i en markedsfundamentalisme.

Markedet styrer alt. Dette blir litt av en utfordring når vi skal føre vårt nasjonale hushold. For i statsbudsjettet opererer våre samfunnsøkonomer bare med kostnader. Investeringer eksisterer ikke.

Vi tenker på Etterkrigs-Norge og hvordan krigsgenerasjonen bygde landet. Med skoler og universiteter, veier og annen samferdsel, helsestell og trygdesystemer. Det var før Oljen kom til oss som landets økonomiske velsignelse. Den gang handlet det om å investere i framtiden, i barn og unge, lenge før ord som humankapital og intellektuell kapital løp over våre lepper.

Foreldregenerasjonen investerte i neste generasjon. Slik sikret de sin pensjon og alderdom. Gjennom selv å bygge landet.

JA, VI BYGGER DETTE LANDET...?

Samtalen mellom generasjonene bandt familiene sammen – til "kjerne" og fortsatt i noen grad storfamilier. Gjennom samhandling utviklet det seg en slags samforstand – på tvers av generasjonene, med felles verdigrunnlag som selve kjernen i fellesskapet.

Så har velstanden inntatt våre liv og vi kan kjøpe oss ut av og inn til det meste – fra barn og gamle, til ferie og fritid. Markedskreftene rettes inn mot barn, mot unge, unge voksne, familieforsørgere, unge eldre, eldre – med ulike verdiforankringer for disse ulike alderskategoriene.

Og bevisstheten om det felles verdigrunnlaget pulveriseres. Vi blir omdefinert til aldersspesifikke grupper, til ulike markedssegmenter – som avstedkommer ulike kjøps signaler etter ulike behov. Hvis ikke markedet også tar jobben med å skape behov vi ikke ante vi hadde...

Som alltid handler livet om sammenhenger og om vår evne til å se sammenhenger. De lange linjene handler om "investeringer". Kanskje som kostnader på kort sikt, men med utsikter til gevinst på lang sikt.

Det er dette perspektivet på utdanningsverket vårt som mangler. Der kunnskap og kompetanse forventes å være det viktigste innsatsområdet i alle land som deltar i den globale økonomien. Men der investeringene først viser lønnsomhet når nye generasjoner kommer i arbeid. Som tilfellet er for samferdsel. Der Jærbanen neppe kunne være lønnsom ved åpningen i 1878, mens den i dag bestemmer hvordan vi bygger framtiden på Jæren 130 år etter.

Snakker vi om kostnader eller investeringer når Kunnskapsløftet settes på dagsorden? Og hva snakker vi om når det gjelder Samferdselsløftet? Evner vi å se forskjellen på kostnader og investeringer når landet skal bygges? Eller er perspektivet som hos enøydde markedsfundamentalister?

John Hand

- Dere skal ha de beste lærerne

- Hvorfor kan ikke folk fra næringslivet i Stavanger-regionen besøke klasserommene for å snakke om næringslivet. Forfattere reiser jo rundt til skolene for å lese dikt, sier forskningsminister Tora Aasland.

Tekst: Harald Minge
Foto: Markus Johansson/BITMAP

- Man kan simpelthen ikke begynne tidlig nok. Dere skal ha de beste lærerne, og dermed er det viktig at næringslivet utfordrer kommunene som skoleeier. Både bedriftene, Næringsforeningen og andre relevante institusjoner bør derfor tenke på hvordan dere for framtiden skal samarbeide med skolevesenet. For å nå de ambisiøse målene når det gjelder kompetanseutvikling i regionen er det nødvendig med ungt entreprenørskap og fokus på realfag. Næringslivet kan bidra til engasjement og spille inn nye læringsmetoder, sier Aasland til Rosenkilden.

Statsråden er ikke ukjent med de unge i regionen og har flere ganger stiftet bekjentskap med dem.

- De er noe for seg selv. Spesielt husker jeg elevene ved Stavanger katedralskole som vant den såkalte Holbergprisen ved å sammenligne ungdom fra Palestina og Stavanger. Jeg ble fasinert av både pågangsmotet, metodetilnærmingen og den mytefrie holdningen.

BRENNENDE HJERTE

Den relativt ferske statsråden har et brennende hjerte for sitt hjemsted, selv om hun er statsråd for alle og ikke bare for oss. Før dette intervjuet har hun lest gjennom kapitlet om kompetanse i Strategisk næringsplan som 16 kommuner stiller seg bak. Selv om målene er ambisiøse tror hun regionen har store muligheter.

- Betydningen av at jeg som statsråd har hjemstedet mitt i Rogaland er utvilsomt overdrevet, men samtidig sitter jeg jo med erfaringer fra regionen som er mitt bakteppe for ideer og tenkemåte. Denne måten å drive en region på må faktisk oppleves, det kan være vanskelig å forstå for utenforstående, sier hun.

Aasland tenker på entreprenørskapet og mentaliteten som gjorde at oljeeventyret ble realisert. Hardt arbeid i en usedvanlig dynamisk region gir resultater. Men nå trenger vi kanskje flere bein å stå på? Hva skjer om ti år?

- De etablerte bransjene er i hvert fall nødt til å fornye seg. Pessimismen i oljebransjen for en tid tilbake virket negativt i forhold til rekruttering til disse profesjonene. Olje- og gass-selskapene må være i front når det gjelder ny teknologi - for eksempel innenfor fornybar energi. Spesielt innenfor dette feltet er det en viktig oppgave for meg å legge til rette for forskning. Klimaforliket frigjør forskningsmidler som bør være et mål for en region med så mye kompetanse på alternativ energi. Det gjelder å gripe muligheten nå!

FORSKNING - EN INVESTERING

- Som kjent, er det jo på Vestlandet verdiskapningen i hovedsak skjer. Er det ikke en mulighet for at man kanskje får mer igjen for forskningskronene her, og at man derfor ut i fra et økonomisk motiv burde bevilget mer penger til de som gir mest tilbake?

- Det er et veldig interessant spørsmål. Spørsmålet er hva vi får igjen, og det finnes ikke noe klart svar. Det er selvsagt en sammenheng mellom forskning, produk-

sjon og inntekter, men alt kan ikke måles i penger. Eksempelvis må det forskes på ting som har en annen samfunnsmessig betydning, som for eksempel miljø.

- Hva kan du gjøre for oss?

- Jeg skal i hvert fall gjøre mitt! Det er klart at en av mine viktigste oppgaver er å sørge for en god nok basisfinansiering til Universitetet i Stavanger. For øvrig er det maktpåliggende å stimulere til forskning. Her skal det offentlige være i førersetet, men samarbeidet med næringslivet skal være tett. På dette området er Stavanger-regionen i en særklasse i Norge. Vi opplever UiS som veldig åpent i forhold til næringslivet, og det virker også som det skjer uten at sameksistensen går utover institusjonens integritet og uavhengighet. Den generelle oppfattelsen er at næringslivet i regionen har en sterk omsorg for universitetet sitt. Det er en ekstremt fruktbar og spennende situasjon - helt i tråd med den såkalte kvalitetsreformens intensjon. Og hele tiden søker man den internasjonale dimensjonen.

KULTUR BETYR FORNYELSE

Det har skjedd noen med Stavanger-regionen som forskningsministeren synes er viktig, og som hun mener gir oss helt andre og langt bedre forutsetninger til å møte de framtidige utfordringene når det gjelder utdanning, forskning og satsing på kvalifisert arbeidskraft.

- Ledere som før bare snakket om olje og gass, er nå opptatt av betydningen av kultur. At Stavanger ble europeisk kulturhovedstad har gjort noe med næringslivet. Før opplevde man nok en påfallende sne-

verhet, mens det er spennvidde som i dag preger næringslivslederne. Vi snakker om en helt påfallende fornyingsprosess og vilje til å utfordre fasttømrede strukturer. Mykere verdier har sneket seg inn i styrommene, sier hun.

Selv om vi tradisjonelt har vært en utadvendt region, tror Aasland at vi gjennom kulturen for alvor tar skrittet inn i den europeiske tenkningen. Hun viser til betydningen av selve prosessen - planleggingen, søknaden og det betydelige nettverket man i løpet av perioden har skaffet

seg i Europa. Samtidig er den lokale forankringen sterk.

- Mitt råd er at regionen vektlegger denne dimensjonen sterkt fordi den gir spennende framtidsperspektiver. Mye næringsliv er ennå ikke født! Dessuten vil kulturelementet gjøre regionen attraktiv, og dermed interessant for dem som vil bo, jobbe og utdanne seg her.

MYE KLAGING

Aasland har fulgt nøye med på debatten om den skjeve fordelingen mellom øst og

vest, og er ikke uforbeholdent fortrolig med innspillene fra sin egen region.

- Dere klager mye, og det tror jeg rett og slett ikke fører fram. Riktignok forstår jeg hvorfor. Regionen har fått til mye, og man føler at man ikke får som fortjent. Men utenfra ser man en region som går godt og som klarer seg utmerket. Da er klagesangen vanskelig å forstå.

Aasland tror regionen har gode forutsetninger for å lykkes med innsatsen for å skaffe og beholde kvalifisert arbeidskraft, men advarer mot fallgruvne.

- Det verste som kan skje er at man mister fellesskapstenkningen. Når man er så velfødde blir det fort til at man bare tenker på seg selv. Dessuten er det kritisk dersom man ikke forstår betydningen av å utnytte ettereffektene av kulturhovedstadsåret. Alle må bidra, og kreftene må samles, sier hun.

UIS IKKE SÅRBART

I disse dager går høringsfristen til Stjernø-utvalgets rapport om høyere utdanning ut, og snart skal du selv komme med en innstilling til regjeringen. Et av utvalgets forslag til nyorganisering av universitetssektoren innebærer en sammenslåing av UiS og Universitetet i Agder (UiA), hvilket blir mottatt med undring og oppgitthet i Stavanger.

- Jeg kan ikke ha meninger om dette på et slikt stadium i prosessen, men jeg ser ikke for meg de helt store grepene. Men Stjernø-utvalget mener at en del av utdanningsinstitusjonene er så små og sårbare at de bør slås sammen.

- Oppfatter du Universitetet i Stavanger som et lite og sårbart universitet?

- Nei, det gjør jeg ikke, sier Tora Aasland.

Kompetanseregionen mot 2020

Strategisk næringsplan er oppdatert, og i dette nummeret av Rosenkilden har vi i flere artikler fokusert spesielt på det kapittelet som handler om kompetanse. Målsettingen er at Stavanger-regionen skal være blant Europas fremste kompetanseregioner. Disse tre faktorene blir i dokumentet trukket fram for å nå målet:

1. Sikre god tilgang på kvalifisert arbeidskraft
2. Utvikle utdannings- og forskningsinstitusjoner av høy kvalitet
3. Utvikle gode vekstvilkår for kunnskapsintensiv næringsvirksomhet

” Dere klager mye, og det tror jeg rett og slett ikke fører fram. Riktignok forstår jeg hvorfor.

Bryggeriparken

Næringslokaler til leie

Bryggeriparken består av alle tidligere bygningene i Tou Bryggeri. Det er innregulert 230.000 kvm næringsareal. Den eksisterende bygningsmassen er på 30.000 kvm, og er nå nesten fullt utleid.

Velkommen som leietaker i bryggeriparken!

Ønsker du og leie lokaler i nybygg med fremtidig bybanestopp på tomten, moderne urbanisering, samt mulighet til å sette ditt personlige preg på arbeidsplassen? Da kan du som leietaker være med fra første spadetak og sette standarden for fremtidens utvikling på området.

Er du interessert i prosjektet kan du ta en titt på www.bryggeriparken.no eller ta kontakt med Terje Eidsmo på tlf. 908 28 510 eller sende en mail til terje.eidsmo@bryggeriparken.no

IP telefoni til bedriften

Vi leverer komplette IP-telefoniløsninger. Du kan benytte din eksisterende telefonsentral - behold apparatene, funksjonene og telefonnummerne!

Akkurat som isdn
- bare mye billigere!

Kan også leveres som frittstående IP-abonnement.

HESBYNETT

Konsulentavdeling: Klubbgt 6
Bredbåndsbutikk: Østervåg 47
Tlf. 51 53 20 53 - www.hesbynett.no

Din lokale kompetansepårtner:
Revisjon. Virksomhetsutvikling.
Internkontroll. Skatt og avgift.*

PricewaterhouseCoopers, Pb 1508, 5505 Haugesund
PricewaterhouseCoopers, Pb 8017, 4068 Stavanger
www.pwc.no - 02316

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

UTSTEIN KLOSTER

- Kurs og konferanser
- Selskapsarrangementer
- Konserter og omvisning
- 18 rom - 27 sengeplasser
- Eget kjøkken med alle rettigheter
- Lokal mat og middelalderspesialiteter

Tlf 51 72 47 05
www.utstein-kloster.no
booking@utstein-kloster.no

Nytt begrep: ”Den regionale verdiskaper”

I utkastet til strategisk næringsplan regnes kompetanse som en av seks drivkrefter for økonomisk vekst og velstandsutvikling i regionen. Det er bra – og utvilsomt helt på sin plass.

Kompetanse er imidlertid ikke bare viktig for vekst og konkurranseevne. Kunnskaper og ferdigheter har stor betydning også for de andre forholdene som gir en attraktiv og levedyktig region. Uten nye kunnskaper og innsikter, skjer det lite nyskaping. Nyskaping krever risikokapital, og den risikovillige kapitalen lokaliserer seg der det finnes kunnskaper, ideer og konsepter. Altså: Der det er innovativ kompetanse, finnes også nødvendig risikokapital for å realisere ideene. Videre er det en klar sammenheng mellom kompetanse og infrastruktur. En god infrastruktur – enten den er fysisk eller elektronisk – skaper et mer dynamisk og mobilt arbeidsmarked. En god regional økonomi er avhengig av at kunnskapen distribueres og deles. Kompetanse er også viktig for det vi oppfatter som god livskvalitet: Meningsfylt arbeid, god inntekt, god helse og tilhørighet til et større og utviklende fellesskap. Og kompetanse innen språk og kulturforståelse er avgjørende for å kunne mestre en stadig mer global økonomi og tilværelse mer generelt. En vellykket implementering av strategisk næringsplan betinger at disse koblingene ikke bare forstås, men at de utnyttes kreativt.

SPELISERT VERDEN

I vår sektordrevne og spesialiserte verden støter vi på mange barrierer for at nye møter, arenaer og koblinger utvikles. Kunnskap gir en viktig kilde for makt,

noe mange prøver å oppnå ved å holde kunnskapen og informasjonen for seg selv. Men i en regional sammenheng er det nøyaktig det motsatte som teller. Den regionale verdiskapningen, dialogen og samforståelsen er best tjent med en åpen informasjonsflyt, mellom bransjer, mellom generasjoner, mellom innfødte og tilflyttere. Her har Stavangerregionen Næringsutvikling og andre regionale strategier en enorm utfordring.

INTERNASJONALT ORIENTERT

Den individuelle og regionale mestringen av de globale utfordringene krever læring og kompetanseutvikling både på langs og på tvers. Vår åpne og internasjonalt orienterte regionale økonomi krever raskere omstillinger og fornyelse av kompetanse gjennom hele livsløpet. Arbeidsgivere både i privat og offentlig sektor må drive en aktiv kompetanse- og innovasjonspolitikk som stadig utfordrer og stimulerer de ansatte. Slik det regionale arbeidsmarkedet nå er, må det legges til rette for at eldre arbeidstakere finner meningsfylt arbeid og stimuleres til å bli værende i arbeidsmarkedet. Uansett konjunkturer vil dette bli et økende krav, det vil bli oppfattet som meningsløst at mange skal gå uvirksomme i 20-25 år etter oppnådd pensjonsalder. Stadig flere pensjonister er velutdannede, klartenkte og fortsatt energiske og kunnskapshungrige. Her kunne Stavanger-regionen bli en foregangsregion.

MATFYLKET ER SPENNENDE

Skal regionen overleve i en stadig mer globalisert økonomi, er entreprenørskap og innovasjon stadig viktigere. Å oppdage og utnytte nye muligheter skjer gjerne i møtet mellom ulike mennesker, perspektiver og kulturer. Læring på tvers innebærer sammenkobling av kunnskaper fra ulike arenaer. Matfylket Rogaland kan bli en spennende realitet når kompetanse om mat knyttes til helse, opplevelser og regional kulturhistorie. Bedrifter kan bli mer innovative om de knytter til seg kunstnere, forskere eller innvandrere som kan gi friske perspektiver på bedriftens virksomhet. Implementeringen av den strategiske næringsplanen kan gi nye og spennende resultater hvis det settes som krav at alle prosjekter skal settes sammen av mennesker med et mangfold av kompetanse. Dette vil innebære en konkretisering av regionens visjon om å være åpen for nye kulturer, ideer og impulser. Kanskje skulle vi introdusere begrepet ”den regionale verdiskaper” om de som påtar seg rollen å koble sammen kompetanse på tvers av de tradisjonelle skillelinjene som ellers fratar oss mulighetene for kreativitet og felles identitets-skaping?

Kommentar:

Martin Gjelsvik,
visedministrerende
direktør ved IRIS

Fra Finnmark til Stavanger for å diskutere og lære om miljø

Fylkesmannen i Finnmark opplyser på sin nettside 24. april at Skogfoss skole skal delta på FN's internasjonale miljøkonferanse, Tunza 2008. På konferansen møtes ca 1000 miljøengasjerte barn mellom 10 og 14 år. De kommer fra alle verdenshjørner. Skogfoss skole deltar med fire elever. Det er første gang en slik miljøkonferanse holdes i Norge. Konferansens motto er ”Creating Change”. Deltakerne skal i løpet av konferanseuka diskutere og lære om temaer som; vann, energi, artsmangfold og forbruk og produksjon. Det vil bli arrangert

en rekke verksteder og utflukter hvor disse temaene vil være i fokus. Barna får og diskutere utfordringene de møter på sin hjemplass. Skogfoss skole ble i 2001 tildelt Grønt Flagg. Det er den nordligste skolen som er sertifisert etter denne ordningen. Skolen er aktiv i forhold til miljøarbeid og miljøundervisning og har et nært samarbeid med Fylkesmannens miljøvernnavdeling om dette. Konferansen arrangeres i Stavanger 16. - 20. juni. Det er FN's miljøprogram UNEP og Ung Agenda 21 i Stavanger som står bak arrangementet.

Volvo kjøper du hos BilForum!
Nå kan du bestille din nye XC60

HELT NYE VOLVO XC60

– den sikreste og mest fantastiske Volvo noen gang!

BilForum har gleden av å introdusere nye Volvo XC60.

De lidenskapelige formene, det kraftfulle uttrykket og det høyteknologiske utstyret gjør at modellen karakteriseres som den sikreste og mest fantastiske Volvo noen gang! Du må dessverre vente til høsten med å se den med egne øyne, men da lover vi til gjengjeld å gi deg en bilopplevelse du sent vil glemme. Du kan imidlertid bestille den hos oss allerede 24. april. For jevnlig nyhetsoppdateringer, klikk deg inn på www.bilforum.no.

BilForum - det naturlige valg

STANDARDUTSTYR

- City Safety sikkerhetssystem
- Audiosystem i verdensklasse – tre nivåer
- LED-lamper bak
- Motordreven bakluke m/fjernkontroll
- Romslig bagasjerom på hele 490 liter
- Firehjulsdrift

VELG MELLOM TRE MOTORER:

- T6 med 285 hk
- D5 Turbodiesel med 185 hk
- 2.4 Turbodiesel med 163 hk

Volvo XC60 - første modell i verden med City Safety som standardutstyr!

Volvo. for life

bilforum
Nordens største bilkjede

www.bilforum.no

FORUS: MASKINVN. 1 TLF. 51 81 05 00 ÅPENT: 8.30 - 17 TIR. TIL 20 LØR. 10 - 14
BRYNE: REEVN. TLF. 51 77 16 10 ÅPENT: 9 - 16 TIR. 10 - 20 LØR. 9 - 13

BilForum DET KOMPLETTE BILSENTER

Kompetanse er Alfa og

Signalene fra offentlige og private aktører i hele Stavanger-regionen er tydelige. Vi må satse mer på kompetanse dersom næringslivet skal lykkes også i framtiden.

Tekst: Cathrine Gjertsen

- En undersøkelse fra IRIS viser at kompetanse er det satsingsområdet i Strategisk næringsplan for Stavanger-regionen som folk mener er viktigst. Dersom vi skal lykkes med de andre satsingsområdene må kompetansen være på plass, sier Kjølsv E. Egeland, den nye rådgiveren i Universitetsfondet for Rogaland.

Egeland har ledet arbeidet med å oppdatere kompetansekapitlet i den nye næringsplanen som nå er ute på høring i kommunene i Stavanger-regionen. Målet for arbeidet med kompetanse er ambisiøst; Stavanger-regionen skal være blant Europas ledende kunnskapsregioner. Etter en rekke møter og diskusjoner med representanter fra næringsliv, offentlig sektor og ikke minst kunnskapsinstitusjoner har en kommet fram til tre strategiske grep som vil være viktige for å nå

målet. Vi må sikre god tilgang på kvalifisert arbeidskraft, utvikle utdannings- og forskningsinstitusjoner av høy kvalitet og gi kunnskapsintensiv næringsvirksomhet gode vekstvilkår.

- Disse tre grepene henger alle sammen. For å sikre god tilgang på kvalifisert arbeidskraft må vi ha utdannings- og forskningsinstitusjoner av høy kvalitet. Skal man igjen ha gode utdanningsinstitusjoner må man gi dem gode vekstvilkår, forklarer Egeland.

HELHETSTENKNING OG CAMPUS ULLANDHAUG

To viktig poeng i den oppdaterte planen er helhetstenkning og campusutvikling.

- Vi må utvikle en strategi for hele kunnskapskjeden; fra grunnskole til det å greie å rekruttere og beholde den beste arbeidskraften. De lokale utdanningsinstitusjonene må være attraktive for regionens egne elever og studenter. I tillegg må de tiltrekke seg gode studenter fra inn- og utland. Det betyr at vi

bl.a. må skape gode bo- og levevilkår for studentene. "Studentbyen Stavanger" og campusutviklingen på Ullandhaug må vi som region samarbeide om. Et enda tettere samarbeid med næringslivet er også nødvendig. Vi må utvikle et framtidig utdanningstilbud som kan dekke næringslivets framtidige kompetansebehov. Dette tilbudet må også inkludere etter- og videreutdanning.

EN PLAN KREVER HANDLING

Den strategiske næringsplanen skal behandles i kommunene, Næringsforeningen og i andre regionale organisasjoner på sensommeren. Deretter skal det utarbeides årlige handlingsplaner basert på planen.

- En ambisiøs målsetning krever også kraftfulle tiltak. Vi må lage en handlingsplan der de ulike deler av samfunns- og næringsliv går sammen om å løfte Stavanger-regionen fram som en viktig kunnskapsregion, konkluderer Egeland.

Tom Tvedt

TOM TVEDT, ROGALAND FYLKESKOMMUNE

Kapitlet om kompetanse samsvarer godt med Fylkeskommunen sine planer. Det er viktig å ha en helhetlig tenkning rundt kompetanse, og at planene våre samkjøres. Strategisk Næringsplan er en prinsipiell plan, som inneholder det den bør inneholde.

Ole Imsland

OLE IMSLAND, ROGALAND KURS OG KOMPETANSESENTER (RKK)

Kompetansekapitlet i Strategisk næringsplan synliggjør en av styrkene til Stavangerregionen; et klart fokus på viktigheten av høy kompetanse, og et tydelig samarbeid mellom utdannings, forsknings og næringslivsaktører for å oppnå dette. Viljen til samarbeide mot et klart uttalt felles mål er noe som har ført Stavanger-regionen fram til en ledende posisjon i nasjonal sammenheng.

Omega

Kjølsv Egeland har ledet arbeidet med å oppdatere kompetansepaketet i den nye næringsplanen som nå er ute på høring i kommunene i Stavanger-regionen.

”Vi må utvikle et framtidsrettet utdanningstilbud som kan dekke næringslivets framtidige kompetansebehov.

Kjølsv Egeland

STRATEGISK NÆRINGSPLAN

Strategisk Næringsplan samler Finnøy, Forsand, Gjesdal, Hjelmeland, Hå, Klepp, Kvitsøy, Randaberg, Rennesøy, Sandnes, Sirdal, Sola, Stavanger, Strand, Suldal og Time kommune. Dette er en kompakt region med et samlet arbeids-, bolig- og servicemarked. Næringspolitiske utfordringer må derfor løses på tvers av kommunegrensene.

Næringsplanen er utarbeidet i samarbeid med næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner og det offentlige. Stavanger-regionen Næringsutvikling AS leder arbeidet med å oppdatere næringsplanen som skal gjelde for 2008-2020.

Pål Jacob Jacobsen

PÅL JACOB JACOBSEN, STAVANGER-REGIONENS EUROPAKONTOR.

Europeiske regioner må ofte oppleve store problemer før de klarer å snu. Når det gjelder kompetanse og arbeidskraft så har vi nådd bunnen. Det holder ikke at regionen har høye lønninger om vi ikke er attraktive nok til at arbeidskraften velger å bli værende. Det er også viktig at internasjonaliseringen av universitetene blir en regional utfordring og at man med campus og internasjonale satsinger øker antallet studenter som reiser ut og studenter som kommer inn.

Jostein Soland

JOSTEIN SOLAND, NÆRINGSFORENINGEN

Over alt settes kompetanse på topp når det snakkes om konkurransekraft i vår globaliserte verden. Kvaliteten på forskning og utdanning bestemmer kvaliteten på vår framtidige arbeidsstyrke. For i markeder i sterk endring må bedrifter og ansatte kunne ta endringene før endringene tar dem. I dette virkelighetsbildet vil logisk nok arbeidsgivere og arbeidstakere kunne enes om én nødvendighet: tilgang til kunnskap gjennom etterutdanning og videreutdanning. Vi snakker om livslang læring – der kunnskap brynes mot erfaring og skaper ny innsikt, ny kompetanse.

UiS-rektor Aslaug Mikkelsen:

Etterlyser de nye og

Et enormt felles løft av næringslivet og universitetet er nødvendig dersom ambisjonen er å bli blant Europas fremste kompetanseregioner innen 2020, mener UiS-rektor Aslaug Mikkelsen.

- Om noen år bør det nesten ikke være en eneste bedrift i regionen som ikke har et samarbeid med Universitetet, sier hun.

Tekst: Harald Minge
Foto: BITMAP

Universitetet er midt i en krevende strategiprosess hvor samarbeidet mellom akademia og næringslivet har vært et av konfliktområdene. En del av debatten har dreid seg om begrepsbruk. Spørsmålet er for eksempel hva man legger i uttrykket "nyskappingsuniversitet".

- Motstanderne mener at denne betegnelsen gir assosiasjoner til knefall for næringslivet, mens jeg mener det har en bredere betydning som handler om hvordan en gjennom utdanning og forskning kan bidra til vekst, utvikling og et bedre samfunn – nasjonalt og globalt. Dette understrekes i strateginotatet ved grunnverdiene om samfunnsansvar og bærekraftig utvikling, sier Mikkelsen.

Debatten er på mange måter selve kjernen når ny strategi for kompetanseheving i regionen diskuteres. Når Mikkelsen setter sine rektorkolleger fra andre deler av landet stevne, misunner de henne det engasjementet, entusiasmen og omsorgen næringslivet i Stavanger-regionen viser for sitt universitet.

- Vi møter bare åpne dører ute i bedriftene. Her praktiseres direkte tale og du kan si hva du vil. Det er et samarbeidsklima som gir oss et fortrinn, sier Mikkelsen. Samtidig ser hun at dagens nivå – enten det gjelder den økonomiske innsatsen fra det private eller offentlige, ikke står i forhold til de høye ambisjonene regionen har på universitetets vegne.

- Forsetter finansieringen på dagens nivå, klarer vi det ikke. Målet er djervt, og jeg støtter det fullt ut, men ting kommer ikke av seg selv. Både staten og næringslivet må være villig til å betale prisen, men

får vi det til, vil regionen lykkes i sitt utviklingsarbeid.

FLERE MÅ BIDRA

Mikkelsen legger ikke skjul på at en enda større del av næringslivet er nødt til å engasjere seg i universitetets framtid. Ikke minst ser hun et behov for at nye og suksessrike bedrifter går inn.

- Mange av de større etablerte selskapene har alltid bidratt mye, men vi savner på mange måter engasjementet fra den nye generasjon selskaper som tjener godt, og som selv bør ha stor nytte av å komme til oss. Skal vi nå målet om å bli en europeisk kompetanseregion, må nesten et samlet næringsliv og offentlig sektor ha en eller annen form for samarbeid med oss. Selskapene må forstå at det er smart å investere i videreutvikling og innovasjon og i utdanning av alle slag til kommende generasjoner. Vi kan hjelpe dem med det, sier rektoren.

Da Universitetet i Stavanger formelt ble åpnet 17. januar 2005, var det mange som gratulerte med landets første "næringslivsuniversitet". Flere har de senere år hevdet at en stadig større del av inntektene til universitetene vil komme fra det private. Internasjonalt er det kanskje USA som har de lengste tradisjonene med privat delfinansiering av universitetene. I Europa er det enda et ideal for mange at universitetene skal være fullfinansiert av staten. Men heller ikke her strekker bevilgningene fra staten til verken løpende drift eller de ambisjoner som fagmiljøene har.

GÅR ETTER PRIVATE PENGER

- Går vi mot amerikanske tilstander, og vil stavangerregionen lede an i en slik utvikling?

- Vi ønsker mer ekstern finansiering til UiS, men vi leder ikke an. Andre universi-

teter tar inn flere eksterne midler enn det vi gjør. For UiS er det avgjørende at den offentlige basisfinansieringen økes. Vi er også opptatt at den skjeve fordelingen mellom landets universiteter blir jevnet ut. Men selv om jeg tror staten vil satse sterkere på utdanning, er det ikke nok i forhold til våre ambisjoner og mål, så en økning i private bidrag er nødvendig. Offentlig sektor trenger arbeidskraft og næringslivet selv vil også se at de trenger et enda sterkere universitet. Ut i fra det perspektivet, og fordi myndighetene krever det av oss og måler resultatene på det, har vi rett og slett ikke frihet til å la være å gå etter private penger. Vi kan jo ikke bare ringe departementet når vi ønsker penger til nye satsinger, sier hun.

KUNNSKAPSBELTE

I strategidebatten på Ullandhaug diskuteres institusjonens ståsted. Hva type universitet skal UiS være?

- Våre eiere har en forventning om at vi skal være annerledes. Vi skal være et forskningsuniversitet med vekt på både grunnforskning og anvendt forskning. Våre spissområder som leseforskning og atferdsforskning vil være viktige for utviklingen av framtidens lærerutdanning. Fag som samfunnssikkerhet og risikostyring viser seg nødvendig på stadig flere samfunnsområder. Vi er gode på petroleumsfag, og nå må vi også fokusere bredere på energi, klima og miljø. Vi har fått et senter på organelle forskning i internasjonal klasse, og vi satser på praksisnær forskning for profesjonsutdanning. I tillegg til dette har vi mange andre viktige områder som økonomi og ledelse, mat og reiseliv, språkfag og samfunnsfag. Strategisk samarbeid med andre universiteter og høyskoler kan være nødvendig for å videreutvikle oss. Et kunnskapsbelte fra Agder til Bergen er derfor en av ideene i forslag til ny overordnet strategi, avslutter Aslaug Mikkelsen.

rike bedriftene

Slik kontakter du UiS:

Driver du et firma som har en faglig utfordring eller som kan avse midler til forskning for å investere i egen utvikling? Da er UiS eller Iris riktig adresse. Har du et kompetanse- eller rekrutteringsbehov? Da kan du ta kontakt med Karrieresenteret til Universitetet i Stavanger. Der sitter kompetente medarbeidere som kan hjelpe deg videre til rett avdeling. Det finnes mange løsninger og en rekke modeller for samarbeid. For eksempel kan det dreie seg om såkalt oppdragsforskning hvor regionens skarpeste forskere jobber nettopp med ditt prosjekt.

Forskjellen på visjon og illusjon

”Først må du vite hvor du er – hva som er nå situasjonen. Ellers har du ikke et måleverktøy som hjelper deg til å nå målet.

Jon Gjedebo

Uklare mål og mangel på en beskrivelse av dagens situasjon preger kompetansestrategien i Stavanger-regionen, mener Jon Gjedebo.

Gjedebo-familien bidro i fjor med 50 millioner kroner til et nytt Senter for Innovasjonsforskning ved Universitetet i Stavanger. Stavanger-gründeren har dermed bidratt mer enn noen til å styrke forskningen ved UiS. Han synes imidlertid at det blir for pretensiøst å påstå at dette handler om å ”ta samfunnsansvar”.

- Det handler om at du vil se ting gro. Tradisjonelt har regionen vært langt framme på innovasjon og entreprenørskap. Jeg ønsket å bidra til at forskningen på dette feltet blir styrket og systematisert, hevder Gjedebo.

NØKKELEN

Han tror at samarbeidet mellom næringslivet og utdanningsinstitusjonene

er nøkkelen til framtidig suksess.

- Jeg er overbevist om at vi vil se en dreining mot amerikanske forhold som betyr at private framover må ta et enda større økonomisk ansvar. Universitetene ønsker større eierskap til forskning, i tillegg ser vi at de kommersialiserer sin forskning. Det kan lett føre til at industrien trekker seg vekk. I dag hadde jeg ikke turd å samarbeide med Rogalansforskning slik vi gjorde i 80- og 90-årene. Dette er også et problem for studenter og forskere.

Gjedebo mener at næringslivet i Stavanger bidrar nok.

- Vi betaler skatt, og det bør holde, men problemet er jo at disse midlene ikke blir anvendt riktig, framholder han.

Han mener det finnes en rekke eksempler på at samarbeidet mellom næringsliv og universitet er fruktbart.

-Ta for eksempel samarbeidet mellom finansnæringsen og UiS for å utdanne finansmedarbeidere, som er et godt eksempel når det gjelder å bruke de rette kreftene for å bygge opp relevant kompetanse.

BAKERNE I PEDERSGATA

Gjedebo har studert kompetansekapitlet i Strategisk næringsplan, men synes at det preget av uklare og umålbare mål. Dette ligner med på en illusjon enn en visjon, sier han, og fortsetter.

- Den får meg til å tenke på historien om de tre bakerne i Pedersgata. Han første proklamerte at han hadde byens beste brød. Nestemann påsto dermed at

han hadde Norges beste brød, mens han siste i hvert fall visste hvor han befant seg da han nøyde seg med å hevde at han hadde de beste brødene i Pedersgata. Poenget mitt er at det er vanskelig å måle om Stavanger blir ”en av Europas fremste kompetanseregioner”.

- To faktorer er etter Gjedebos syn avgjørende i et strategidokument: - Først må du vite hvor du er – hva som er nå-situasjonen. Ellers har du ikke et måleverktøy som hjelper deg til å nå målet. Så må du ha en konkret målsetting som faktisk er målbar. ”Det som blir målt, blir gjort”.

IKKE SLØS MED TID

Som gründer er han vant til at kompetansen må utvikles/læres i selskapene. Senere er samarbeid med forskning viktig. I neste fase skal kunnskapen spres i et større omfang og da kommer undervisning inn i bildet.

- Jeg tror regionen kan bli styrket av at det nå satses på innovasjon. En hovedutfordring med nyskaping er å satse på de rette prosjektene uten å sløse vekk for mye tid, penger og energi på feil ting.

- Hva er de viktigste suksessfaktorene framover?

- Blant annet å satse på de rette utdanningene og sikre kvaliteten. Studier er den viktigste investeringen dagens unge gjør, og de er stadig mer mobile. Dersom ikke et sertifikat fra UiS oppfattes som relevant nok eller er tilstrekkelig attraktiv, velger de et annet universitet i inn- eller utland. Til slutt er det avgjørende at det vises respekt for det entreprenørskapet som kjennetegner næringslivet i regionen, og at man utnytter det gode samarbeidsklimaet. Det er lett å ta kontakt med næringslivet her fordi barrierene er få, sier Gjedebo.

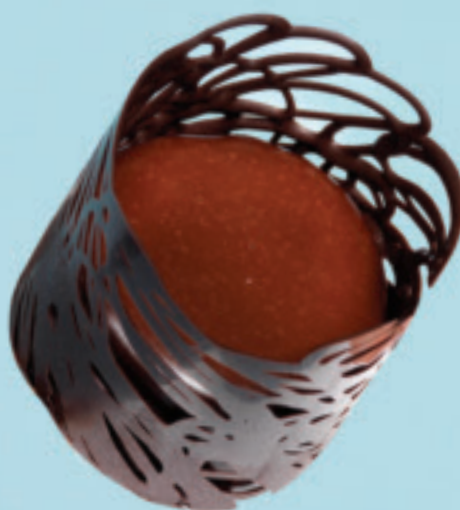
Stavanger-gründeren Jon Gjedebo har bidratt mer enn noen til å styrke forskningen ved UiS.

Tekst: Harald Minge

Kulinariske Stavanger?

SIMSALASTAVANGERFORUM!

I juli arrangeres Bocuse d'Or i Stavanger. Matfylket når stadig nye ganer. Når verden nå kommer til byen, er dette et resultat av mange års samarbeid mellom lokale og internasjonale krefter. Nå skal Matfylket virkelig få skinne: Tomatene fra Finnøy, urtene fra Randaberg, Kvitsøylam, ost fra Voll og kveite fra Hjelmeland.

Ingen måltider er like - men alle er like viktige.

stavanger forum
www.stavanger-forum.no

18—19

Avdelingsleder Gro Persson flyr høyt og lavt når Rosenkilden svipper innom Vitenfabrikken for å lodde stemningen noen uker før åpningen.

Hjerneføde i Vitenfabrikken

18—19

Mai 2008: Vitenfabrikken i Sandnes åpner dørene for leg og lærd, etter flere års iherdig jobbing og satsing fra en rekke ivrige aktører. Med hjelp fra sentrale, regionale og lokale myndigheter og regionalt næringsliv er rundt 100 millioner kroner spyttet inn i praktbygget i Sandnes. I tillegg kan vi legge til et par titalls millioner i utstyr og inventar i et av de mest spennende byggene vi har sett i vår landsdel på aldri så lenge.

Tekst: Erik Lindboe
Foto: Hild Bjelland Vik/
BITMAP

Avdelingsleder Gro Persson flyr høyt og lavt når Rosenkilden svipper innom Vitenfabrikken for å lodde stemningen noen uker før åpningen. En kan saktens lure på om alt blir klart til åpningen, innimellom ledninger og materialer og betong og malingsspann. Men Gro Persson er trygg: - Kom tilbake i slutten av mai, så skal dere få se!

NASJONAL SATSING

Vitensentre er populærvitenskapelige opplevelsessentre som særlig skal stimulere barn og unge sin interesse for matematikk, teknologi og naturvitenskap og formidle forskning og kunnskap på aktivt og engasjerende vis. Manglende realfaginteresse blant de oppvoksende

slekter gjorde at regjeringen besluttet å satse på regionale vitensentre som et virkemiddel for å snu utviklingen i riktig retning. Og dermed var det gjort: I 2003 fikk Jærmuseet status som ett av seks regionale vitensentre, i godt selskap med Norsk teknisk museum, Midtnorsk vitensenter i Trondheim, Bergen vitensenter, Nordnorsk vitensenter i Tromsø og Innlandets vitensenter i Gjøvik. Allerede i 2002 ble Gro Persson ansatt som avdelingsleder i Jærmuseet med ansvar for å bygge opp vitensenteret, eller Vitenfabrikken som det kalles her, etter at Østlands bedriftsmuseum, Sandnesmuseet og Krossen Havremølle ble organisert som en egen avdeling av Jærmuseet. Et helt kvartal midt i Sandnes sentrum var blitt øremerket museumsvirksomhet, og dette er nå på god vei til å fylles opp med byggetrinn 1, som er tegnet av det norske arkitektfirmaet Askim og Lantto AS. Disse vant for øvrig Vitensenterets europeiske arki-

tektkonkurranse med arbeidet "Jonas og Vitenfabrikken".

UTSTILLINGER OG AKTIVITETER

Vitenfabrikken har allerede presentert spennende utstillinger. Først ute var "Leonardo da Vinci – et geni av sin tid". Og i februar 2005 ble pilotutstillingen "Alle teller" åpnet av daværende kulturminister Valgerd Svarstad Haugland og kulturbyrådirektør Mary Miller. Denne utstillingen består av 35 interaktive eksperimenter som konkretiserer matematikken og viser sammenhenger mellom matematikk og verden rundt oss. Mange var med og bidro til pilotutstillingen, bl.a. ulike fagmiljø, næringsliv og banker, frivillige organisasjoner, NHO og Universitetet i Stavanger, NITO og Gand videregående skole, Tekna og Lyse Energi – for å nevne noen. Familien Ulltveit-Moe har vært en annen stor bidragsyter til Vitenfabrikken.

I forbindelse med den offisielle åpning-

>>>

Slik blir det! Disse bildene er lånt fra Judenburg planetarium som er samarbeidspartner.

gen nå i mai går også startskuddet til Abels skissebok, som er en del av hovedprogrammet til Stavanger2008. Abels skissebok er en interaktiv utstilling som presenterer grunnleggende fenomen innenfor naturvitenskap, teknologi og matematikk, med særlig fokus på kunst.

I sommer blir det ferietilbud for elever i 5. – 7. klasse, i september åpner "observasjonsterassen", Stavanger Astrologiforening åpner juniorklubb, og de nasjonale Forskningsdagene åpnes offisielt i Vitenfabrikken under vignetten Nye energiformer – miljøvennlig energi. Etter hvert vil 16 – 18 personer få sitt daglige virke i Vitenfabrikken, personer med ulik bakgrunn - fra cand. scient. til historikere, formidlere og håndverkere.

FRA USA TIL JÆREN

Det var USA som var første ute – allerede i 1969 – med sine Exploratorium. Og nå blomstrer og gror det altså i alle landsdeler i kongeriket Norge. Jærmuseet har fått ansvaret for Sør-Vestlandet og har en tredelt vitensentersatsing: Vitenfabrikken i Sandnes, Vitengarden på Kvia og den mobile enheten "Science Circus". Vitenfabrikken skal ha særlig fokus på regional industri og teknologi, samt bymuseet for Sandnes (de tre tidligere nevnte museene). For å få bildet av museene komplett: Jærmuseet er et regionmuseum som ble stiftet av kommunene Randaberg, Sola, Sandnes, Gjesdal, Klepp, Time og Hå.

HJERNEFØDE

Nybygget huser nærmere 4000 kvadratmeter utstillingsareale, verksteder, museumsbutikk, et stort auditorium, møterom, planetarium og en romslig kafé med det klingende navnet Hjerneføde. Når byggetrinn 2 ferdigstilles om ikke altfor lenge – når økonomien er sikret – vil det samlede museumsarealet bli på rundt 6000 kvadratmeter, med betydelig større utstillingsareal, interaktiv vitenpark, administrasjon og underjordisk parkeringsanlegg som bringer deg kun et steinkast fra museets herligheter. Innholdsmessig kan Vitenfabrikken tilby litt av hvert for store og små. De ulike formidlingstilbudene vil være basert på praktisk interaktiv læring, der publikum lærer ved å utføre forskjellige oppgaver – "learning by doing". Oppleggene fokuserer på kreativ problemløsninger og praktisk kunnskapstilnærming. Et viktig aspekt er å gi elevene innblikk i de ulike eksperimentenes historiske sammenheng. Derfor benyttes det ofte rollespill som en døråpner til de ulike temaene, der elevene møter sentrale historiske personer som hører til de installasjonene de skal utforske. For eksempel: Når elevene skal lære om astronomi, kan de møte Johannes Kepler og Galileo Galilei.

FORANKRING

Et pre for hele ideen er at både næringslivet og det offentlige har samlet seg om Vitenfabrikken. Et bredt eierskap er sikret gjennom solid forankring. Regjeringens nasjonale strategi ligger i bunn, og en har forankring i Strategisk næringsplan for Stavangerregionen, i Stavanger2008 og i kommuneplanen for Sandnes.

- Vitenfabrikken er en regional arena. Jeg håper at skoler og næringsliv og publikum generelt vil ta Vitenfabrikken i bruk, sier Gro Persson og gleder seg til åpningen med celebre gjester fra fjern og nær.

Felles front for tilrettelegging for utenlandsk arbeidskraft

I den senere tid har det vært stor medieoppmerksomhet knyttet til behovet for økte ressurser til immigrasjonsarbeidet for utenlandsk arbeidskraft i Stavanger-regionen.

Stavanger-regionen har størst prosentvis andel av utenlandsk arbeidskraft i landet, men sliter med lang behandlingstid – både ved førstegangsbehandling av søknader og fornyelser.

Næringsforeningen inviterte i april sine medlemmer til å komme med innspill etter at UDI's representant fortalte 90 møtedeltakere om hvordan det såkalte Tøyen-senteret i Oslo fungerer. Medlemmene våre står bak ønsket og kravet om raskere behandlingstid.

Sammen med OLF, NAV, NHO, LO, Stavanger Kommune, Greater Stavanger

og Rogaland Fylkeskommune, har Næringsforeningen i Stavanger-regionen sendt et notat til Kommunal- og forvaltningskomiteen på stortinget, hvor vi understreker regionens behov for økt kapasitet i immigrasjonsarbeidet. Kommunal- og forvaltningskomiteen skal behandle saken i sitt møte 10 juni d.å., og notatet ble sendt komiteen 19 mai. Samme dag hadde rogalandsbanken saken på sin agenda.

Elin Schanche la på vegne av samarbeidspartnerne saken fram for rogalandsbanken i møtet 19.mai. Notatet som sendes Kommunal- og forvaltningskomiteen vil på Rogalands vegne bli signert av fylkesordfører Tom Tvedt, og styreleder i Greater Stavanger, Leif Johan Sevland.

- Skywalk og fleire kassaapparat i Lysefjorden

Interessa for å utvikla Lysefjorden endå meir er stor. 90 prosent av omsetninga turistane som kjem til Lysefjorden legg igjen i Norge, blir lagt igjen utanfor dette området, skriv Strandbuen 16. april 2008. Ei samordna satsing må til for å fart på turistnæringa. – Me er i gang. Dette året skal turistferja gå to dagar dagleg i Lysefjorden i sesongen. I tillegg satsar Østerhus Buss på nye ruter. Det fører til at turistar kan kjøpa fjordhoppingbillett og vera seks timar på dei forskjellige bygdene langs Lysefjorden, sa Ole Madsen, dagleg leiar i Lysefjorden Utvikling AS. Utviklingsselskapet har starta

forprosjekt for ein «skywalk» på Øygardstøl, og startar i sommar opp med guida turar frå Øygardstøl til Kjerag. I tillegg ser selskapet på om det er muleg å kunne frakta personar frå fjord til fjell med å utvikla trallebana som går mellom trappene og røygata. Men turistane skal ikkje bare få sjå og høyra om dette spanande området. I år skal dei også få smaka lokal mat på turistbåtane og turistferja. Hanne Sundbø i Reisemål Ryfylke meiner det arbeidet Lysefjorden Utvikling AS driv er naudsynt. Lysefjorden-området treng fleire kassaapparat. – I Lysefjorden-området er det mykje å sjå og lite å handla.

Kreative næringer under lupen

Høsten 2008 settes det i gang en undersøkelse for å kartlegge kreative næringer i Rogaland. Undersøkelsen er en oppdatering av en tilsvarende studie fra 2004, og vil også bidra til en dialog om framtidsutfordringer for de kreative næringene.

Tekst: Anne Solheim og Kari Jøsendal
Foto: Kim Laland/BITMAP

Kreative næringer har sin opprinnelse i individuell kreativitet, ferdigheter og talent. Avkastning skapes gjennom å lage og nyttiggjøre seg intellektuell eiendom; altså opphavsrett. Disse aktivitetene omfatter sektorer som utøvende kunst, kunsthåndverk, design, klesdesign, film, interaktive fritidsdataspill, musikk, markedsføring, arkitektur, kunst og antikviteter, forlagsvirksomhet, programvare, TV og radio. Kreative næringer omtales også som "Copyright industrien".

I 2004 var det netto 1700 registrerte virksomheter innen kreative næringer i Rogaland. 21 prosent av disse deltok i en undersøkelse som blant annet kartla økonomiske nøkkeltall for virksomhetene, lokalisering, eksport, offentlig støtte og kompetansebehov.

I tillegg til økt oppmerksomhet omkring disse næringene gav resultatene fra undersøkelsen grunnlag for igangsetting av aktiviteter som et eget bedriftsutviklingsprogram for kreative næringer, FRAM, og en inkubator for kreative virksomheter med vekstpotensial, Kultibator. Videre har Næringsforeningen i Stavanger regionen som kjent en egen ressursgruppe for kultur og næring som også driver Kulturbørsen, en annen aktivitet som tar sikte på å knytte kulturvirksomheter tettere sammen med det øvrige næringslivet. Rogaland fylkeskommune har etablert et Verdiskapingsforum for Kultur og næring.

Mye har skjedd siden 2004, ikke minst er vi inne i kulturhovedstadsåret. Det er forventet at Stavanger2008 også vil bidra til utvikling av kulturnæringene, blant annet gjennom å kople lokale og interna-

sjonale kunstnere, og gjennom prosjekterfaringen den gir virksomhetene.

Undersøkelsen i 2008 blir mer omfattende enn sist. I tillegg til å analysere endringer over tid i den kreative næringsklyngen i regionen, vil vi samarbeide med Stavanger2008 for å finne ut hvordan kulturhovedstadsåret har påvirket disse næringenes utviklingsmuligheter. Påvirkning kan være av både økonomisk og praktisk art, men også gjelde faktorer som motivasjon, energi, samarbeidsvilje og kreativitet. Det er også en målsetting å kunne gi en vurdering av hvordan satsingen på Stavanger/Sandnes som europeisk kulturbær har påvirket dette næringssegmentet.

Vi vil også kartlegge kompetansebehov på nytt, og håper å få i gang en diskusjon om framtidsutfordringer med aktører i næringen.

Resultatene fra undersøkelsen skal blant annet gi grunnlag for en utvidet satsing på næringsutvikling innen disse næringene gjennom det regionale programmet VRI – Virkemidler for Regional Innovasjon. Rogaland fylkeskommune har prosjektansvaret for VRI,

som gjennomføres i samarbeid med 13 regionale partnere.

Undersøkelsen finansieres av Næringsforeningen i Stavanger-regionen, Rogaland fylkeskommune og Norges forskningsråd med flere.

Kari Jøsendal og Anne Solheim

Stavanger - en modellregion?

- Fylkeskommunen er i ferd med å bli helt marginalisert. I stedet kan det stadig tettere næringssamarbeidet mellom kommunene på Jæren og i Ryfylke danne modellen for det nye regionale nivået i Norge. En type region bygget nedenifra, sier Johan Petter Barlindhaug.

Tekst: Frode Berge

Barlindhaug har lang og bred erfaring fra arbeid med strategisk næringsutvikling, utredning og analyse (se egen faktaboks). Han er mer imponert av det strategiske næringssamarbeidet i Stavanger-regionen enn av regjeringens regionreform. Som leder av den regjeringsoppnevnte Distriktskommisjonen var Johan Petter Barlindhaug en svært viktig premisseleverandør i arbeidet med regionreformen. Mange, Barlindhaug inkludert, opplever sluttresultatet som puslete.

- Det var aldri noen reell entusiasme for en robust regionreform i ledelsen i de politiske partiene. Derfor er ikke resultatet veldig overraskende, oppsummerer han.

Samtidig er han fascinert av det stadig tettere samarbeidet på tvers av kommunegrensene i Stavanger-regionen. Han har studert forslaget til ny strategisk næringsplan med interesse.

- Dette er en veldig god plan. Den er tydelig, konkret og inneholder klare prioriteringer.

Når han framholder det strategiske næringssamarbeidet nettopp her som en spennende form for "alternativ" regionbygging, påpeker han samtidig faren for politisk vakuum og demokratisk under-skudd. Han har registrert at dette er et tema som er omgitt av høy temperatur i Stavanger-regionen om dagen.

- Utfordringen med et så omfattende interkommunalt samarbeid er å sikre reell politisk styring, åpen debatt og åpne beslutningsprosesser. Jeg har ingen

fasitsvar på hvordan dette kan løses, men tror ikke svaret ligger i stadig flere interkommunale selskaper. Dagens kommunestruktur utgjør en av de største begrensningene. Det blir brukt altfor mye krefter på intern politisk kamp i en foreldet kommunestruktur.

Antikvarisk kommunestruktur eller ei, Barlindhaug er fullt og helt enig i at kampen om kompetansen og arbeidskraften må sette et tydelig preg på enhver strategisk næringsplan.

- Mangel på kvalifisert arbeidskraft er og blir den største flaskehalsen. Den enkelte region har ikke stort nok rekrutteringsgrunnlag selv, og må derfor fremstå som attraktiv. Det er mange forhold som spiller inn. Skolene og forskningsmiljøene må være gode, og næringslivet må være mangfoldig slik at han/hun som slutter i én bedrift har gode jobbmuligheter i andre bedrifter i samme region.

Gode skoler og sterke næringsklynger er altså nødvendige forutsetninger for å lykkes i kampen om arbeidskraften, men dette er på langt nær tilstrekkelig for en region med vekstambisjoner.

- Vi vet at valgfriheten og bevegeligheten for de kloke hodene er svært stor. Konkurransen er og blir beinhard, og det er helt avgjørende at en region som Stavanger oppleves som attraktiv. Her er koblingen til kultur uhyre viktig, og på dette feltet skjer det jo mye spennende i Stavanger-regionen. I selve næringsplanen savner jeg imidlertid et enda sterkere fokus på akkurat denne dimensjonen. Det kan være nyttig for beslutningstakerne å sette seg i 20-åringens sted og stille spørsmålet: Hva må til for at jeg skal bo og jobbe akkurat her i Stavanger? Samtidig er det viktig å være bevisst på at Stavanger-regionens "nærhetsfortrinn" til Nordsjøen vil være borte om 20 år.

Dermed blir det enda mer krevende å fremstå som attraktiv for nye selskaper, poengterer Barlindhaug.

Mye står på spill i arbeidet for å forme en region med sterke nok magneter til å tiltrekke seg mange nok og kloke nok hoder.

- Høy kompetanse tiltrekker seg enda mer høy kompetanse. Jeg tror vi får en utvikling der "vinnerne tar alt", mens taperne havner i en ond selvforsterkende sirkel. Stavanger-regionen har et svært godt utgangspunkt, men utviklingen vil også innebære en sterk sentralisering, avslutter Johan Petter Barlindhaug.

Johan P. Barlindhaug (f. 1940) har bred erfaring fra arbeid med strategisk næringsutvikling gjennom konsultantselskapet Barlindhaug AS. Han har også innehatt en rekke styreleder verv, bla i Næringsforeningen i Tromsø, Helse Nord og Store Norske Spitsbergen Kullkompani. Barlindhaug var også leder for den regjeringsoppnevnte "Distriktskommisjonen" som presenterte et forslag til omfattende reformer av særlig det regionale nivået i Norge.

Ergonomikonsulentent AS

Maskinveien 6. Forus.
N-4065 Stavanger
Telefon: (+47) 51 95 89 80
firmapost@ergonomikonsulentent.as
www.ergonomikonsulentent.as

ERGONOMI konsulentent

Kontormøbler med funksjon og design

HANDLEKRAFT

Kruse Smith er en av de største og mest handlekraftige byggeaktørene i Agder, Telemark og Rogaland. Vår styrke er at vi evner å ta totalansvar for ulike byggeprosjekter fra tidlig idéfase, til utarbeiding, drift og vedlikehold.

Kruse Smith finner du i Kragerø, Arendal, Kristiansand og Lyngdal i sør, på Forus og Karmøy i vest.

KRUSE SMITH
www.kruse-smith.no

Lokomotiv - Foto: Monica Larsen

 ADVOKATFIRMAET
STEENSTRUP STORDRANGE

**Spisskompetanse på
forretningsjuss, skatt
og transaksjoner.**

... og alt annet som du kan forvente av et av Norges største, landsdekkende advokatfirmaer.

Les mer om oss på www.steenstrup.no

Luramyrvæien 79 - Forus
Postboks 8073, 4068 Stavanger
Tlf +47 51 63 64 80 Faks: +47 51 63 64 81

Oslo - Stavanger - Trondheim - Tromsø - Hammerfest

Velsmakende avspark i jakten på Det Norske Måltid

Jakten er i gang! Vi snakker ikke om en grov tjuvstart av høstjaktens jag etter hjort, rein og rype. Nei, dette handler om historiens første landsomfattende jakt på Smaken av Norge, og dermed på det absolutt beste vi i Norge kan diske opp med av lokale råvarer.

Tekst: Frode Berge
Foto: Hild Belland Vik/BITMAP

Matkonkurransen Det Norske Måltid ble sparket i gang i samtlige fylker 22. april. For Rogalands del ble det en velsma-

kende affære i DnB NOR sine lokaler på Forus. Den lokale komitélederen Hans Ørstavik hadde satt restaurant- og matfagelevene ved Time vgs. i sving. Resultatet ble solide nistepakker med hjemmerøkt laks, ledsaget av saftig eplemost fra Ryfylke.

Hans Ørstavik, som også leder Kokkenes Mesterlaug i Rogaland, gleder seg til kappestriden.

- Dette handler om å løfte fram de beste norske råvarene fra sjø og land. Her i Rogaland har vi allerede mange produkter påmeldt til konkurransen. Jeg ser frem til fylkeskonkurransen som går av stabelen under Gladmaten, og til den nasjonale finalen som skal avvikles i Stavanger 30. oktober, sier Ørstavik.

DET NORSKE MÅLTID

Det Norske Måltid 2008 skal arrangere konkurranser i alle fylkene for å finne og synliggjøre det beste av norske råvarer og produkter i et marked som mer og mer etterspør spesial- og kvalitetsprodukter med lokal opprinnelse. Fylkesvinnerne går til den nasjonale finalen som skal kåre Årets råvarer og produkter 2008. Råvarene og produktene som vinner den nasjonale finalen blir hovedråvarer i Årets Måltid 2008.

Næringsforeningen i Stavanger-regionen er initiativtaker og eier av prosjektet Det Norske Måltid 2008, mens Harald Osa, Stiftelsen Norsk Matkultur er prosjektleder.

Følgende samarbeidspartnere bidrar til gjennomføringen av konkurransen: Norges Kokkemesteres Landsforening, Norges Bondelag, Norges Fiskarlag, Norsk bygdeturisme og gardsmat og DnB NOR, Bondens marked, Innovasjon Norge avd. Rogaland, NHO Reiseliv, COOP og NorgesGruppen

- Dette handler om å løfte fram de beste norske råvarene fra sjø og land. Her i Rogaland har vi allerede mange produkter påmeldt til konkurransen, sier Hans Ørstavik.

Utvikling av kompetanse

Næringsforeningen nedsatte gjennom ressursgruppen "Læring og kompetanseutvikling" en prosjektgruppe som skulle utrede området kompetansesikring for sine medlemsbedrifter med særlig vekt på de små og mellomstore bedriftene.

Kompetansesikring, slik som det omhandles i rapporten, består av å fire elementer: Anskaffe, utvikle, dele og beholde kompetansen. I Rosenkilden nr. 3/2008 sakset vi fra kapitlet om kompetanseutvikling. Fra samme kapittel har vi hentet dette om kompetansetiltak:

Den viktigste form for læring skjer i arbeidet. Dette blir støttet av en Fafo-undersøkelse fra 2000 i norske bedrifter, hvor ansatte – selv de med høy utdanning – sa at de hadde lært mest på jobben.

Samtidig viser rapporten til at det er store variasjoner i muligheten til å lære. Vi har derfor i hovedsak konsentrert oss om tiltak som kan iverksettes i forbindelse med arbeidet. Læretiltakene må ta hensyn til bl.a. økonomi, tidsaspekt, innhold og ressurstilgang.

Arbeidsoppgaver kan tilrettelegges slik at de bidrar til kompetanseutvikling. Her er det viktig å finne riktig balanse i forhold til den ansatte og i noen tilfeller hvor det er mulig å skreddersy arbeidsoppgaver til den ansatte basert på dennes personlighet, behov og utviklingsplan. Der hvor en har ensformige arbeidsoppgaver, vil det være fornuftig å lage en rotasjonsplan.

ORGANISERT JOBBTRENING (OJT)

Alle gjør seg erfaringer hver eneste dag, ofte gjennom prøving og feiling. Når vedkommende blir erstattet av en ny person, må også denne oftest gjennom den samme ustrukturerte læringsprosessen. En enkel måte å strukturere læreprosessen på, er å ta i bruk organisert jobbtrening (OJT).

OJT er opplæring på arbeidsplassen eller erfaringslæring. Det er overføring av kunnskap og erfaring fra en som "kan" til en som "ikke kan". Det er en serie planlagte, systematiske aktiviteter som inngår i de daglige gjøremål. Organisert jobbtrening har en struktur med mål og innhold, fadder og dokumentasjon.

BRUK AV FADDER

Fadderordningen er godt kjent fra lærlingordningen, og den brukes ofte i forbindelse med nyansettelser. Det er imidlertid ingenting i veien for å bruke en slik ordning i forbindelse med at en person skal inn i en ny stilling i bedriften. Det samme gjelder hvis en ansatt har deltatt på et kurs eller vært med i et prosjekt og tilegnet seg spesialkompetanse som andre kan ha nytte av.

PLANMESSIG JOBBROTASJON

For å skaffe seg en bredere kompetanse kan det være aktuelt med jobbrotasjon. Jobbrotasjon kan også bidra til å gi den enkelte større variasjon i arbeidet, gjøre det mulig å bruke andre sider av seg selv og dermed oppnå større grad av læring. Variert erfaring vil også bidra til en mer allsidig kompetanse og bedre evne til å møte omstillinger og jobbskifte. Rotasjonen må være tilrettelagt slik at medarbeideren både kan benytte deler av sin eksisterende kompetanse, men også tilegne seg ny.

SELVSTUDIE/EGEN LÆRING

Det å sette seg inn i faglitteratur og lese teknisk dokumentasjon er en del av jobben. Det finnes også mange former for læringstiltak i form av selvstudier, ikke minst på nettet.

Hvis bedriften dekker utgiftene til et selvstudium, er det naturlig at dette er i tråd med bedriftens mål og strategier. Det er derfor en forutsetning av kravene til kompetanse er tydelig uttalt fra bedriftens side.

Vi tror at alle parter er tjent med en tilsvarende disiplin og struktur på e-læringen som ved tradisjonell klasseromundervisning for å sikre best mulig utnyttelse av tid og penger. Det er også en fordel å etablere rutiner for gjennomføring av E-læring og å avklare ansvarsfordeling for anskaffelse, gjennomføring, oppfølging, evaluering og tilbakemelding. Som ved tradisjonell opplæring bør det inngås avtale mellom leder og medarbeider om hvilke nettbaserte kurs og liknende som i en gitt periode skal være tilgjengelige for arbeidstakeren.

Tilbakemelding er en forutsetning i all utvikling, både fra kunder, leverandører,

kolleger og ledere. Å gi tilbakemelding er en vesentlig del av lederens rolle. Det kan være nyttig å lage ordninger for å innhente tilbakemelding fra kunder og leverandører regelmessig. Tilbakemelding må være konkret hvis den skal kunne brukes i læringssammenheng. Deltakelse i prosjekter vil alltid bidra til økt kompetanse og deling

av denne. Kurs blir dessuten ofte sett på som synonymt med læringstiltak. Som vi har nevnt tidligere er læring i arbeidet som regel en vel så effektiv måte å lære på. Det betyr ikke at vi anser kurs som uaktuelt. Noen ganger er kurs den beste måten å få med seg nye kunnskaper på.

Du vil finne flere detaljer i rapporten som i sin helhet kan lastes ned fra Næringsforeningens nettside, på www.stavanger-chamber.no under ressursgrupper/læring og kompetanseutvikling. For å få tilsendt en gratis firefargers trykksak av rapporten, ta kontakt med Trude Refvem Hembre i Næringsforeningen, t-hembre@stavanger-chamber.no

Tekst: Bjørg Kaspersen

Stein M. Jåtten er et multimenneske med et
usedvanlig vidt interessefelt.

Bypatrioten og kunstelskeren

- Det blir dessverre for mye jantelov i Stavanger. Derfor drar mange ut av regionen for å puste, sier Stein M. Jåtten.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Hild Bjelland Vik/BITMAP

Ah, det er vår i luften. Vi pakker ned vinterklærne. Piggdekkene skal av. Stavanger er europeisk kulturhovedstad. Vi befinner oss i nærheten av Bjergsted. Et kultursentrum i Stavanger som snart skal få et nytt konserthus som ny attraksjon. Det er noen år til åpning. Nå har vi i en viss tid passert et galleri som ligger noen lange steinkast fra konserthuset, og vi har innimellom lurt på hva som befinner seg i Bliss i Sverdrupsgate 30. Det er det nærmeste vi kommer et kultursentrum i Sverdrupsgaten.

Vi vet at det er her organisasjonspsykolog Stein M. Jåtten holder hus, og det kommer neppe som en overraskelse på noen at det nå på veggene henger bilder av Kenneth Blom i det vi innfinner oss. Stein M. Jåtten er et multimenneke med et usedvanlig vidt interessefelt, og formidlingen av utstillingen til Kenneth Blom til Stavanger kunstforening skapte som vi vet en intens lokal debatt. Det skal vi komme tilbake til.

BLISS

Bliss, forteller Stein M. Jåtten, betyr "salig fryd, optimal lykke, spirituell glede".

- Bliss betyr å komme i harmoni med sine potensialer, sier Stein M. Jåtten.

Etter noen timer sammen med organisasjonspsykologen, bypatrioten og kunstelskeren som han kaller seg, kan det virke som om han lever særdeles godt opp til Bliss-uttrykket. Jåtten strutter for-

melig av salig fryd, optimal lykke og spirituell glede – og la oss legge til; energi.

DRAMATISK SYK

Det heter seg at når vi kommer opp i en viss alder er sykdom et yndet samtaleemne på linje med været. I løpet av de nevnte timene forundrer vi oss stadig over denne mannen med det brennende engasjementet og utstrålingen av energi. Det er nesten uforståelig med tanke på den alvorlige salmonella-sykdommen han ble rammet av i Barcelona i 1998.

- Det var like stor statistisk sjanse å bli rammet av denne sykdommen som å vinne ti millioner i lotto, sier Jåtten.

Jåtten har gått gjennom flere alvorlige operasjoner uten at vi skal gå i detaljer. Men det er ingen tvil om at han fått føle de psykiske reaksjoner som skjer i kjølvannet etter sykdomsdratikk. Da er det greit med spesialistutdanning i klinisk psykologi som utdanningsbakgrunn.

- Nå er jeg delvis ufør. Det har vært en dramatisk sak!

Og det skal han få oss til å tro. Det er nemlig på denne bakgrunn nærmest ubegripelig å forstå hvor han får energien fra. I løpet av de siste årene har han solgt hus og hytte i Sirdal. Hverdagen er blitt radikalt forandret.

KONSENTRASJON

- Jeg kan ikke løpe lenger og jeg kan ikke gå opp en bakke. Kreftene må rasjoneres. Jeg har måttet kompensere med skjerpet konsentrasjon, og det er klart at hodet ofte vil mer enn kroppen tåler. Jeg må passe meg for ikke å gå på trynet.

- Hvordan lever du med dette?

- Det gjelder å være kreativ i hverdagen. Jeg må tilpasse logistikken og være rask til å reorientere meg. I stedet for å

gå på ski i Sirdal, er det lettere å reise på kunstturer til storbyer. Det gjelder å bruke teknikker som selvhypnose og selvsuggesjon. Men det hjelper å være grunnleggende optimist.

Denne optimismen springer sannsynligvis ut fra utdanningsbakgrunnen til Stein M. Jåtten. Han ble utdannet psykolog ved Universitetet i Bergen i 1980, spedde på med sosiologi og kunsthistorie og fem års spesialistutdanning i klinisk psykologi.

I 1986 startet han sitt første firma rettet mot arbeidslivet for å motvirke og forebygge

mobbing, samarbeidsproblemer og dårlig ledelse. Jeg jobbet ut fra tesene: God ledelse gir bedre psykisk helse, og god ledelse er kunsten å være etterpå-klok i forkant, sier Jåtten.

- Selskapet vokste, og jeg ble for utålmodig og krevende som leder. Jeg innså at det var bedre for meg å jobbe i prosjekter ute med kundene. Jeg avviklet meg selv som leder i Stein-M. Jåtten as

HUMAN LINK

I 1997 ble Human Link etablert sammen med Håvard Levang og Endre Løvås. Vi hadde et godt styre under ledelse av Otto Ottesen. I 2001 ble selskapet kjøpt opp av Right Management Consultants sammen med et selskap i Bergen. Senere i 2001 reetablerte han sitt eget selskap, mens opprettelsen av Bliss i 2004 er dagens Jåtten-selskap.

I 1990-91 hadde Stein M. Jåtten et gjestespill i det amerikanske oljeselskapet Amoco.

- Det var et opphold som ble viktig for å forstå lederskap. I store amerikanske selskaper var det mye spill. Det var viktig å gjøre de taktiske tingene, play the

game. Det gjaldt å spille med lederskapet. Hvis ikke kunne det være tøft. Det ble en nyttig erfaring for meg.

I samarbeidet med Endre Løvås og Håvard Levang i Human Link fikk trioen bruk for sine bakgrunner i arbeidet med lederutvikling. Løvås hadde erfaring fra Shell International, Levang på nasjonalt nivå gjennom oljeselskapet Total, mens Jåtten hadde lokal forankring blant annet med styreverv i Skagen-fondene.

KONSTRUKTIV FORSKJELLIGHET

- Vi var et godt team med utgangspunkt i at samarbeid er kunsten å leve konstruktivt med forskjellighet. Vi jobbet med tanke på å utvikle styrken hos de enkelte. Det gir bedre energi og trivsel. Hvis ikke kan det være smertefullt og tappe den enkelte for energi. Det vi brukte på kundene, brukte vi også på oss selv.

- For oss var det vesentlig å jobbe langsiktig og i dybden. Vi var både kartleggingsorientert og implementeringsorientert. Vi måtte sørge for at det var vilje til å ta tak i ting. Det kan være smertefullt i en endringsprosess.

Bliss art & development med ledere som målgruppe, ble stiftet i 2004.

- I galleriet og møterommet bruker vi diverse innfallsvinkler og utradisjonelle metoder for å hjelpe folk mot det ambisiøse målet om skape salig fryd, optimal lykke og spirituell glede, sier Jåtten.

DANNELESESPROSJEKT

- Dette er like mye et dannelsesprosjekt. Vi skal få lederne til å få øynene opp for kunst gjennom foredrag, work-shops og studieturer. Det er en cross-over mellom kunst og ledelse som skal brukes i lederskolering. Estetikk og kunstneriske opplevelser kan åpne øynene på folk og skape a-ha-opplevelser.

- Nå er dette med kunst og lederskap brukt i uminnelige tider?

- De gamle keiserne brukte det bevisst og fikk håndverkere til å lage de flotteste skulpturer av seg selv, sier Jåtten.

- Det var en slags branding for å bygge opp image. I Siena fra 1328 var bystyresalens fire vegger utsmykket på fire forskjellige måter. En langvegg illustrerte det gode samfunn med smilende og blide mennesker. Den andre langveggen hadde tørke, drap, slåssing som motiver. Den ene kortveggen hadde gode verdier som tema, men den andre hadde dårlige verdier. Dermed kunne medlemmene i bystyret se seg om i rommet og peke på verdiene før de tok avgjørelsene. I dag sliter virksomheter med å gjøre sine verdier synlige og levende!

I sitt arbeid i Bliss trekker Jåtten inn

spennende foredragsholdere, poeter og kunstnere.

- Det trengs større bevisstgjøring omkring godt lederskap, sier Jåtten. Det er for mye fjas og spill og kynisme i vår kapitalistiske verden. Det er for mye amerikansk påvirkning i lederutvikling, mye bla bla. Vi må bare innse at Norge ikke er bedre enn andre nasjoner. Det er tendenser til grådighet, korrupsjon og smøring. På 70-tallet lå Norge i verdensmålestokk ni prosent under gjennomsnittlig BNP. I dag ligger vi 70 prosent over gjennomsnittlig BNP, og vi lever i en globalisert verden og får alle fenomener i fanget.

- Det er mange som beriker seg uten at det drypper noe på fellesskapet. Samtidig er det tendenser til mistenkeliggjøring

Byen har voldsomme ambisjoner i kulturlivet, men klarer ikke å fylle på med et driftsgrunnlag som er knyttet til ambisjonene.

Stein M. Jåtten

hvis det blir gitt bidrag til fellesskapet.

Nå har Jåtten selv blitt utsatt for det han mener er mistenkeliggjøring.

KONFLIKTORIENTERT

- Stavanger har valgt Open Port som visjon. Det betyr at regionen skal være raus og inkluderende. Men i virkeligheten har vi her regionalt fått en tabloid og konfliktorientert presse, og mediene får alltid siste ordet.

Det er ingen tvil om hva Jåtten tenker på. Han formidlet kunstutstillingen til Kenneth Blom til Stavanger kunstforening i forbindelse med reåpningen i vår.

- Det kom to innlegg av Trond Borgen og Sigrun Hodne i Stavanger Aftenblad som beskyldte meg for å være en hyperkommersiell gallerist. Insinuerte at vi beriket oss på Kunstforeningen. At Kunstforeningen var en agent for forretningsmannen Stein-M. Jåtten. Det er så langt fra virkeligheten som det er mulig å komme. Det var et forsøk på å skape noe for byen, å gå inn i et prosjekt som er større enn deg selv.

I forbindelse med åpningen 29. februar

laget Finn Skårderud teksten til katalogen. Vi fikk Helge Torvund til å skrive en tekst til maleriene. Vi fikk de beste jazzmusikerne lokalt med Svein Folkvord i spissen til å nylage musikk til Torvunds tekst og urfremføre den. Det var et initiativ i beste 2008-mening. En storartet og intelligent åpning med 300 mennesker tilstede. Men det var det ingen som skrev om i pressen.

I etterkant av Kenneth Blom-prosjektet trakk Stein M. Jåtten seg fra samarbeidet med kunstforeningen.

- Denne saken er et skuffende eksempel på at byen ikke er raus. Det er tilløp til sektorisering i byens kunstkreter. Det er noen selvutnevnte eksperter som har hele vettet. I stedet for å bli applaudert ble vi mistenkeliggjort. I dette prosjektet var det lite Open Port-visjon.

STAVANGER 2008

- Hva med Stavanger 2008?

- Hensikten med 2008 er å skape energi og gi muligheter. Men organisasjonen når ikke fram med alle prosjektene og har ikke vært flinke nok med markedsføringen. Det er mange arrangementer som folk ikke er klar over. Det er spydspissene de leter etter. 2008-organisasjonen har likevel fått ufortjent mye pepper.

JANTELOV

- Byen har voldsomme ambisjoner i kulturlivet men klarer ikke å fylle på med et driftsgrunnlag som er knyttet til ambisjonene. Det blir dessverre også for mye jantelov i byen, og byen klarer ikke å ta vare på ildsjelene. Derfor drar mange ut av regionen for å puste.

- Stavanger gives you energy er en god visjon for regionen, men det betinger at vi har en ledelse som stimulerer og kanalisierer energien. Men for all del. Stavanger er en liten storby som for eksempel har et restauranttilbud i verdensklasse. Byen er vakker med Byparken, Breiavatnet, og det nye Torget er fantastisk. Det er dynamikk, vilje og dugnadsånd. Men for at vi skal få et godt liv må det utvikles prosjekter som er større enn den enkelte selv. Det er det som gir mening i det lange perspektiv.

La oss understreke Jåttens karakteristikk av seg selv: Bypatriot og kunstelsker. Det er mulig at noen vil tolke Jåttens noe mollstemte beskrivelse av byen og regionen som en smule upatriotisk. Men det er det ingen grunn til. Han vil fortsatt formidle kunstneriske opplevelser.

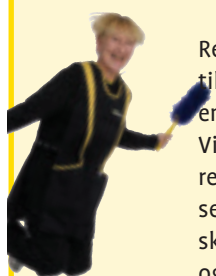

51 90 90 90

**Ring oss når du har
behov
for transport**

**Mer enn 200 taxier
Busser fra 16 - 80 passasjerer
Rullestoltransport**

Renhold slik du vil ha det!

Renhold & Konsulent-service AS
tilbyr stabil arbeidskraft med
engasjerte medarbeidere.
Vi har et klart mål om å levere
renholdstjenester med høy
servicegrad. Våre oppdragsgivere
skal oppleve forventet kvalitet –
og vel så det – til riktig pris.

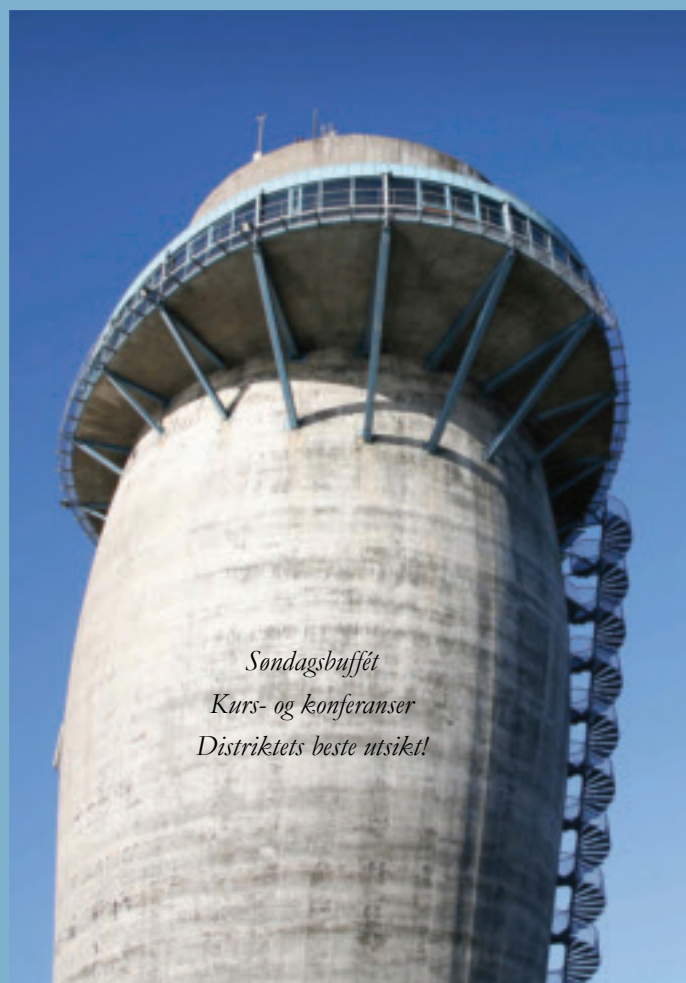

Vi hadde et godt år
i 2007 – med stor
tilgang på nye kunder.
Men det er stadig rom
for flere. Ta kontakt, så
gir vi deg et
prisoverslag.

Kvalabergveien 21, 4016 Stavanger.
Telefon 51 90 50 00. Telefaks 51 90 50 09.
E-post: post@renkons.no
www.renkons.no

SIM

*Søndagsbuffet
Kurs- og konferanser
Distriktets beste utsikt!*

Kurs og konferanse

Det skjeve tårnet

Ved Gandsfjorden og like ved Viking Stadion

*Unik arkitektur og utsikt. Alle konferanse-
fasiliteter og topp servering for inntil 90 pers.*

Catering/Selskapsmat

Tlf.: 908 17 040 | 51 81 25 25
www.god-smak.com

Bedriften i Rosenkilden:

Well Intervention Academy

Hos Aker Solutions i Lagerveien 30 på Forus er det hektisk virksomhet for tiden. Et 28 meter høyt boretårn har reist seg vegg i vegg med administrasjonsbygget, og nye skilt med påskriften Aker Solutions markerer at det "gamle" Aker Well Service tar et stort steg videre inn i framtiden.

Lene Tørå er Project Leader for Business Development og viser her teknologi i fremste rekke, også internasjonalt.

Tekst: Erik Lindboe
Foto: Hild Bjelland Vik/BITMAP

For det er et svært treningssenter som åpnet dørene 29. mai på Forus, praktisk talt i hjertet av den norske petroleumsindustrien. Hittil har det vært vanlig praksis for oljeselskapene å sende personell ut til en produksjonsplattform for å gjennomgå jobbtrening. Dette kan være både en kostbar og risikabel prosedyre, og ikke minst svært tidkrevende. Men nå kan altså Aker Well Intervention Academy tilby komplette testing- og treningsfasiliteter, som simulerer så reelle offshoreforhold som det bare kan la seg gjøre. I tillegg til å tilby praktisk og teoretisk opplæring og trening i dagens og morgendagens brønntechnikker, vil disse fasilitetene også gjøre Aker Solutions i stand til å teste ut topp moderne brønnutstyr, det som på fagspråket kalles "well intervention equipment", og også benytte senteret for testing og utvikling av nytt utstyr. Og alt dette kan foregå på land. I Lagerveien.

STATE OF THE ART OG TRAKTOR

Aker Solutions' president for brønn-service tjenester (well services), Ole Petter Thomesen, betegner Aker Well Intervention Academy som et State of

Ole Petter Thomesen og Lene Tørå har det hektisk før det nye treningssenteret åpner.

the art-anlegg. Han kan også fortelle at bedriften har tre hovedbein å stå på: Wireline tjenester, produksjonslogging og traktortjenester. Ole Petter Thomesen forklarer hva disse tjenestene går ut på:

- Når en produksjonsbrønn ut i Nordsjøen er klargjort for produksjon, vil den være avhengig av et visst vedlikehold for å kunne fungere optimalt. Da kan vi gå inn med wireline tjenester, dvs vi bruker stålkabler med diverse utstyr, slik at vi kan foreta målinger og kontroll av tilstanden. I tillegg kan vi gå inn med en såkalt brønntraktor.

- Hva er en brønntraktor? .

- I gamle dager boret vi brønner i Nordsjøen ved hjelp av tyngdekraften, svarer Ole Petter Thomesen, og påpeker at det var svært kostbart å bore en lang rekke hull fra forskjellige plattformer for å dekke et visst areal av havbunnen.

- Men etter hvert utviklet teknologien seg. I mange år har vi nå kunnet bore horisontalt. Da har vi ikke tyngdekraften å spille på lenger, så da sender vi inn en brønntraktor som dytter utstyret ut i horisontale deler av brønnen, slik at vi fremdeles kan utføre målinger og service. Slik sett kan du godt si at vi er i vaktmesterbransjen!

I denne spesielle vaktmesterbransjen har bedriften vært siden 1980, da Aker Well Service AS ble etablert. Året etter var selskapet operativt, og pr. i dag har bedriften rundt 560 ansatte.

Hovedkontoret er lokalisert på Forus, og avdelingskontorene er spredd utover til Houston, Oman, Aserbajdsjan, Canada og Aberdeen.

- Forresten, føyer Ole Petter Thomesen til: - Vi har videreutviklet traktoren til å kunne utføre forskjellige operasjoner og reparasjoner, vi kan koble til rotasjonsutstyr ute i enden på den for å kunne bore, pusse og fjerne avleiringer slik at forholdene nede i brønnen blir best mulig.

TESTING OG TRENING

Lene Tørå er Project Leader for Business Development og viser til at teknologien er i fremste rekke, også internasjonalt.

- Teknologien som er utviklet i Nordsjøen er aktuell å bruke også i andre deler av verden, for eksempel i Mexicogulften, Sør-Amerika og utenfor vestkysten av Afrika, der utfordringene på mange måter ligner Nordsjøens. Dette gir oss et konkurransefortrinn. Og nær sagt hvem som helst kan komme til vårt Well Intervention Academy for å få opplæring, innføringskurs, kurs med sertifisering og andre tilrettelagte kurs. Vi gjør regning med at vi trenger rundt 50 prosent av tiden i Well Intervention Academy til eget bruk. Den resterende tiden kan leies ut til eksterne bedrifter og institusjoner som har behov for å ha oppdaterte medarbeidere til enhver tid. Eller til kvalifiserte gründere/oppfinnere som kan komme hit for å få testet ut sine oppfinnelser.

Senteret vil gagne mange store og små bedrifter som sitter på gode ideer som må testes ut for å kvalifiseres for bruk.

Ole Petter Thomesen peker på at senteret også kan bli et viktig element i rekrutteringsarbeidet. - Her kan vi få inn skolefolk og studieveiledere og gi dem opplæring og kursing som igjen setter dem i bedre stand til å veilede ungdommen. Vi ønsker en dugnad for å sette brønnintervensjon på kartet.

KOSTBART SENTER

Ole Petter Thomesen og Lene Tørå legger ikke skjul på at treningssenteret har kostet flekk. Rene investeringer dreier seg om rundt 40 millioner kroner. I tillegg kommer det en omfattende utstyrspakke. Men de to mener dette er vel anvendte penger:

- Anlegget er dimensjonert for at mange skal kunne bruke det. Vi har hatt en god dialog med Ullrigg og Universitetet og med operatører i Nordsjøen. Målet har hele tiden vært å sy sammen en pakke innen opplæring og testing som gir klare fordeler og et tilbud for hele regionen, for skoleverket, for oljeselskaper og leverandørindustrien.

Du kan lese mer her:

<http://www.akersolutions.com/wellservice>

På skinner gjennom Forus

En bybane som går fra Gausel til Stavanger Lufthavn Sola kan være på plass i 2013.

Tekst: Cathrine Gjertsen
Foto: Hild Bjelland Vik/
BITMAP

På Forusmøtet 2008 ble en 3D-modell av en framtidig bybane som går fra Stavanger Lufthavn Sola til Gausel vist for første gang. Den nye prosjektlederen for bybanekontoret, Georg K.Gundersen, mener bybanen må på plass hurtigst mulig.

- Forus er i sterk vekst, og er en utfordring når en tenker på kollektivtrafikken. Det haster med å få på plass et attraktivt kollektivtilbud. Dersom vi klarer å realisere en bybane med to linjer kan 5400 passasjerer fraktes inn og ut av Forusområdet hver time.

Prosjektlederen tror bybanen vil bli populær blant folk om avgangene er hyppige, reisetiden kort og komforten bra. - Undersøkelser viser at pålitelighet er det viktigste kriteriet for en bybanes suksess.

FLERE OG BEDRE BUSSER

Direktør i Kolumbus, Tor Geir Espedal, tror bussene er det eneste som kan holde strømmen av trafikk flytende fram til en eventuell bybane er på plass. Kolumbus planlegger nå flere direktebusser til og fra Forus-området. De såkalte X-rutene skal ha hyppige avganger og høy standard.

- For alle som arbeider på Forus, skal X-rutene være kjent som den enkleste og mest effektive måten å komme seg til og fra jobb på, forklarte Espedal.

VEIUTBYGGING

Distriktssjef i Statens Vegvesen, Hanne Hermanrud, forsikret tilhørerne på Forus-møtet om at de arbeider for å bedre veiene for både bilister og syklistene på Forus.

- Prosjekteringen av Solasplitten er i gang. Vi starter trolig byggingen i 2009. Den nye forbindelsen vil styrke forbindelsen mellom E39 og Stavanger Lufthavn. I tillegg vil presset på Forusbeen og Løwenstrasse i næringsområdet på Forus bli mindre.

Forus Næringspark AS finansierer deler av Solasplitten. Selskapet har en rekke utbyggingsaktiviteter på gang. Utbyggingssjef i Forus Næringspark, Sturle Larsen, fortalte møtedeltakerne om de mange utbyggingsprosjektene. Næringsparken har ansvar for. Det planlegges bl.a. en ny kollektivtrase gjennom næringsområdet, nye veier, en rundkjøring og en undergang.

- I sommer vil publikum trolig legge merke til at kraftlinjer legges om og gamle bygninger rives, for at det skal bli plass til ny og bedre infrastruktur.

Last ned presentasjonene fra Forusmøtet på: www.stavanger-chamber.no

Sagt på Forus-møtet:

"Forus er i ferd med å bli et mer urbant næringsområde"

Erik Tjemsland, administrerende direktør i Forus Næringspark AS.

"Våre tilbud skal redusere bilkøene til og fra Forus med fem kilometer daglig"

Tor Geir Espedal, direktør i Kolumbus.

"I dag finnes det ikke noe godt konferanse- og hotelltilbud på Forus. Den posisjonen skal vi ta"

Ørjan Kjærstad, Johs. Lunde Eiendom

"Årets eiendomsinvestorer er langt mer langsiktige enn fjorårets"

Arild Marvik, daglig leder i Vågen Eiendom.

Forus Næringspark AS og Næringsforeningen arrangerte for andre år på rad et informasjonsmøte om regionens største og viktigste næringsområde. 170 møtedeltakere fikk korte, informative innlegg om utvikling, utbygging, infrastruktur og transport.

I 1949* var forretningsidéen til Magnar Eikeland å yte best mulig service. Den er det samme i dag.

Distriktets
største
leverandør av
kontormøbler

Hver dag er
våre egne
sjåførere
på veien

Kontormaskiner
og moderne
AV-utstyr.
Eget service-
verksted

Etter nesten 60 år i bransjen er vi overbevist om at til tross for distriktets største produktutvalg, presis logistikk, lokale lagre og annet, er personlig kontakt fremdeles helt vesentlig for å utvikle gode og varige kunderelasjoner.

7 gode grunner til å handle data- og kontorrekvisita hos oss: ■ Din egen personlige kundekontakt ■ distriktets beste produktutvalg ■ leveringsdyktighet og leveringspresisjon i førersetet ■ fleksible innkjøpsordninger tilpasset din hverdag ■ vi kjører ut varer med egne sjåførere hver eneste dag ■ vi tilbyr god e-handel løsning ■ du kan inngå rammeavtaler med alle fordelene det innebærer.

Magnar Eikeland er i dag Rogalands største leverandør av interiørløsninger, kontormaskiner og kontorutstyr.

Ta kontakt for mer informasjon eller en presentasjon: Tlf. 51 67 66 40 postme@magnar-eikeland.no ■

Magnar Eikeland

Vi skaper arbeidsglede

Magnar Eikeland Kontorutstyr AS Oalsgate 1-2, Postboks 424, 4304 Sandnes ■ Telefon 51 67 66 00 ■ Telefaks 51 67 66 66

■ E-post: postme@magnar-eikeland.no ■ www.magnar-eikeland.no

Vi er alle pøbler

Det vakte en viss oppmerksomhet da den glade baker Eddi Eidsvåg søkte etter pøbler til bakeriet sitt for seks år siden. I sin alminnelighet er det de perfekte personer vi alle jakter på når vi skal rekruttere. Men pøblene kom til Eddi og han kjente dem. I dag er baking en hobby for Eddi Eidsvåg, mens pøbelprosjektet er en levevei.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Hild Bjelland Vik/
BITMAP

Har noen hørt om en bedrift med følgende titler: Administrerende pøbeller, pøbel 1 (Eddi Eidsvåg (selvfølgelig), pøbelpedagog, fagpøbel, seniorpøbel og businesspøbel? Selvsagt ikke!

Men alle disse profesjonelle pøblene holder til Kongsgaten 58, og for alle som kan latin kommer ordet pøbel fra latinske populus som betyr folkelighet/det brede lag av folket.

Med andre ord: Vi er alle pøbler, men noen mer enn andre på forskjellige plan.

- Pøbelprosjektet ble stiftet i juni 2007, sier administrerende pøbelleleder Alexander Lindboe med juristbakgrunn. - Hensikten er å hjelpe og utvikle ungdommer med problemer av forskjellige karakter, rus, kriminell atferd, til å finne veien til noe positivt. Vi har mottoet "For oss som vil noe mer".

- Vi ønsker å ta tak og ser bort fra tidligere historier. Vi er i stedet opptatt av hva de drømmer om, hva de ønsker seg. Å bli stemplet som pøbel kan virke provoserende. Vi ønsker å vise at det går an å lykkes i samfunnet uten å gå den tradisjonelle veien via skole og akademisk bakgrunn.

AKSEPTERT

I dag er pøbelprosjektet akseptert av både det offentlige og nærings- og kulturlivet. Det har vært besøk av stortingskomiteer og tre statsråder. En rekke bedrifter har tatt i mot pøblene. Den eneste forutsetningen som bedriftene har lagt til grunn for inntak er at de kan klok-

ken, vet hvor lang en pause er og møter presis.

Lindboe er meget fornøyd med det nylig igangsatte kurset i samarbeid med NAV med 17 deltakere i aldersgruppen 18-21 år. Det skal gå over seks uker.

- I kurset blir det lagt vekt på arbeidsmoral, arbeidsglede, skape selvtillit og tro på seg selv, sier Alexander Lindboe. Det er essensielt å finne ut hvordan de vil fungere i arbeidslivet. Dette er ungdommer som har droppet ut av skole, er umotiverte og som ikke orket mer av skolen.

Pøbelprosjektet har også registrert stor interesse fra bedrifter.

- Det er nærmere hundre bedrifter bare i Rogaland som har vist interesse for prosjektet, sier Lindboe. På landsbasis er nærmere 300 bedrifter interessert.

CD

Nå har Pøbelprosjektet selv tatt i bruk noe utradisjonelle måte å finansiere virksomheten på.

Eller hva sier du til at det er spilt inn en CD med støtte fra norske artister som Jan Eggum, Bjørn Eidsvåg, Åge Aleksandersen, Sigvart Dagsland og Vigdis Eidsvåg for å nevne noen.

Pøbelprosjektet har også inngått et samarbeid med Pøbelbandet Ramp. Pøbelbandet Ramp sin frontfigur er den velkjente trubaduren Ingve Gottschalksen.

- Pøbelbandets misjon skal nå fram til ungdom med budskapet "Eg e någe" – eg vil ver någe. Det er et tilbud for ungdom som har lyst å spille i band på "godt og vondt". Det skal være rusfritt.

FORLAG

Hva med Pøbelforlaget som skal gi ut

materiell som skal nå pøbelprosjektets målgrupper? Det innebærer at det er laget brettspill og puslespill som går inn i undervisningen på en måte som er tilpasset den enkeltes elevs læringspreferanser.

- Statistikk fra den videregående skolen viser at elevene er mest interessert i læring av visuelle ting, ting som er i bevegelse. Bare snaue fem prosent av læringen skjer ut fra bøker og oppmerksom lytting, sier Alexander Lindboe.

SPILL

Pøbelspillene skal tilbys videregående skoler i landet, og ideen er at lærerne skal oppleve hvordan det føles å møte pøbler gjennom Pøbelskolen.

- Spillene skal også bidra til at elevene blir i skolen.

Pøblene i Kongsgaten har også instituert Pøbelhjelpen.

- Det er en telefonhjelp som foreldre kan ringe til i stedet for å gå bekymret rundt i hverdagen. De kan ringe oss og få hjelp til å slappe av, sier Lindboe.

Nå kan man si at pøbelprosjektet startet på scratch og i de siste årene har steget som en fugl føniks. Det er muligens det som er årsaken til prosjektet Fugl Føniks.

INNSATTE

- Dett er et kurs for innsatte i fengsler. Hensikten med kurset er å få domfelte ut i arbeid etter endt soning, sier Lindboe. Pøbelprosjektet hevder med styrke at alle er en potensiell ressurs selv etter en soning i fengsel.

Kanskje kan dette eksempelet illustrere den stigende statusen til Pøbelprosjektet.

- I 2002 fikk Eddie Eidsvåg ukens kak-

Administrerende
pøbelleder
Alexander Lindboe.

tus av Se og Hør, sier Alexander Lindboe lattermildt. – I 2008 fikk han ukens sjampis.

Selv forklarer han sitt eget engasjement i Pøbelprosjektet slik:

– Det er et ønske om å hjelpe mennesker til å ta tak i seg selv, og bidra til å skape vekst hos den enkelte. På dette området ligger vi i denne regionen et hestehode foran resten av landet. Det skyldes vel kanskje noe av det som preger regionen generelt: At vi er villige til å ta sjanser og tørre litt mer.

FIKK 500.000 I STØTTE

DE PØBELANSATTE ER:

Alexander Lindboe,
administrerende pøbelleder.

Eddi Eidsvåg, pøbel 1.

Signe-Bente Elgan, pøbelpedagog.

Arne Husjord, fagpøbel.

Karl Kverneland, seniorpøbel.

Marion Wikberg, businesspøbel.

Sparebank 1s «Trygt samfunn»-fond gir en halv million til Eddi Eidsvågs «pøbelprosjekt».

– Fondet gir penger til kriminalitetsforebygging. Derfor ønsker vi å støtte dem, sier Thor-Christian Haugland, konserndirektør for informasjons- og samfunnskontakt i SpareBank 1 SR-Bank.

– Disse pengene skal vi bruke på et spill som kan gi unge studiekompetanse uten å åpne en bok. Skolen er for analytisk nå, og pøblene våre lærer ikke på den måten, sier en rørt Eddi Eidsvåg.

På skrivebordet

— til Norunn Østråt Koksvik

Tekst: Jan Inge Reilstad
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Rådhuset i Sandnes. Utenfor verper bjørketrærne sine første pollen for året. Sandnesgaukene smiler i vårry glede. Inne på ordførerkontoret sitter Norunn Østråt Koksvik og prøver å føde gode innlegg til formannskapsmøtet seinere på dagen. Men det er ikke lett for en bjørkeallergiker. Selv med tette vindusskott ut til den natursprettende virkeligheten utenfor, setter den seg i luftkanalene og påvirker kroppens energisystem negativt. Det er høysesong for tunge tak. Ordførerens skrivebord er dekket av sakspapir, bl.a. om ny stadionplassering – Ulvane e i siget, vett du – med seks forslag oppe til politikervurdering (hvor også undertegnede har ytt en liten skjerv til debatten, spesielt om planene for Ruten).

– Det blir vel i det hele tatt mest sakspapirer du leser? Selv om du åpenbart får mest oppmerksomhet for de sakspapirene du ikke leser...

– Næringsparken ja. Den smalt godt den saken i en fersk ordførers hverdag.

Hun klarer så vidt å smile litt.

– Det var en tung sak med tunge menn og tung presse. Jeg fikk ikke tilsendt sakspapirene i kraft av å være ordfører, men som nestleder i representantskapet, hvor jeg har møtt én gang på fire år. Bare så det er sagt. At saken dukker opp på den måten den gjør, forteller sannsynligvis om et sunt opprør, og må fungere som en advarsel mot de lukkede roms politikk. Jeg vil som ordfører arbeide for å styrke offentligheten.

– Men tror du at du klarer å omskape denne trauste byen til en bedre og mer engasjert offentlighet? Ta nå byutvikling og spesielt stadionsaken...

– Jeg vil arbeide for mer offentlighet og større vekt på informasjon og orientering mot alle byens parter. I forkant av saken

som legges fram i dag har det vært en idédugnad med Idrettsrådet sterkt involvert. Forslaget til vedtak vil særlig utrede aksentrum-sør og Sandnes idrettspark. Sentrumsplanen blir i det hele tatt enormt viktig for Sandnes i denne fasen.

– Enig. Men her i Sandnes kan det virke som næringslivet legger premissene før politikerne behandler, i hvert fall om man bare bruker mediene som sannhetsvitner. Hva gjøres for at innbyggerne og publikum får delta i idédugnaden og kommentere om byens utvikling? Det handler om vårt kollektive ansikt.

– Alle må ivaretas, alles interesser skal ivaretas. Men først må vi enes om en helhetlig framdrift, så får vi ta deltagelsen etappevis. Det viktigste er å unngå å ødelegge for fremtiden. Det betyr ikke at jeg ikke vil ha spenstige og utfordrende signalbygg f.eks. – eller høyhus for den del.

– Jeg ser nøye på henne, men lar den ballen henge i luften.

– Hva slags annen input får du tid til enn sakspapirenes byråkratiske versjoner?

– Lite. Leste Drageløperen nylig. Så vidt jeg klarte den skrekkelige voldtektsszenen. Har du lest den?

Jeg rister på hodet, og tenker at dette er den boken alle jeg intervjuer sier de har lest. Bøkenes verden er også ivadert av profittjegerne og markedets tendens til endimensjonalitet. De sier at det er 20 bøker som står for 80 prosent av boksalg nå. Det treffer kreativiteten og kunnskapsnivået om en generasjon eller to. Da faller det vesle Romerriket vårt enda tyngre enn nødvendig.

– Beste og verste leseropplevelse?

– Jeg kom aldri gjennom Prosessen, av Kafka. Av og til følte jeg at jeg forstod alt, av og til ingenting. Har du lest den?

– Jeg nikker og bekjenner min synd, før jeg forteller henne at det neppe er en bok man kan forstå på én korrekt måte, som et bestemt innhold, men at den handler om mennesket som blir, eller føler å bli,

styrt av forskjellige ytre krefter, og at det kanskje er en god idé for ordføreren i Sandnes å nylese Prosessen i disse tider. Det er et ganske kjapt smil som renner over ansiktet hennes.

– Og den beste boka var?

– Fra ungdommen husker jeg Richard Herrmanns historiebøker med glede, særlig om det engelske kongehuset; catfighten mellom Elisabeth og Maria Stuart f.eks., og den interne kampen om kristendommen. Men for å virke enda mer seriøs, så satser jeg på den danske filosofen Søren Kierkegaard. Han snakker mye om den avstanden som finnes mellom det livet folk lever og det livet folk kunne ha levd, hvis de ville og hadde mot til å sette det gjennom. Dette lærte jeg tidlig: Ikke skyld på andre, selv ha vilje til alt. Ikke la omgivelsene ha kontrollen over livet ditt.

– Som om Kafka skulle sagt det, spør du meg. Du hadde vilje til å bli den første kvinnelige ordføreren i Sandnes. Som til og med hopper etter en av de virkelig tunge menn, Jostein Rovik, som vel regjerte byen i 14 år...

– Jeg har aldri tenkt på akkurat det med kjønn i forhold til jobben. Og jeg strebet ikke etter ordførervervet overhodet, ble bare foreslått. Men det er klart, det er press på den som overtar etter Jostein. Når det er sagt, jeg har ikke angret en eneste dag på de 12 årene jeg har vært aktiv politiker. Det er en jobb med daglig og permanent input.

– Og din viktigste utenompolitiske input er?

– Roser. Jeg leser roseatlas og roter egne roser. David Austin-roser. Tette aprikosfargede roser med særegen lukt. Hagen er et meditasjonssted. Grønnsaksbedet. I sommer skal jeg skrape gelender og dulle med mitt første barnebarn, som er på vei inn i verden i disse dager. Og bade – det gjør jeg forresten hele året.

Hun kom ikke gjennom Prosessen med Kafka, men ingen slår henne på litteratur om roser.

- Så du trenger ikke reise bort til varme strøk om sommeren?

- Jeg leser atlas jeg. Er veldig glad i atlas. Jeg var i Nice forrige uke, med Google Earth. Et fantastisk verktøy. Jeg kan reise fra Sandnes til Nice på ett minutt, til og med besøke det eksakte huset vi bodde i. Virtuelt.

Men jeg vet at du nettopp var i Afrika med hele deg og en Sandnesdelegasjon. Hvorfor?

- Sant det. Jeg var i Walvis Bay i Namibia. Vi er 17 norske kommuner som har satt i gang en utveksling med ønske om utvikling og bedring av infrastruktur der nede.

Google Earth. Teknologien. Globaliseringen. Den gjør vår verden synlig for de fattigste, som før ikke visste om forskjellene og hadde det ganske bra

med seg selv, mens verdens reelle forhold samtidig skulle bli lettere å erkjenne for oss. Er det slik? Hva er output for Sandnes i dette samarbeidet?

- Alt henger sammen. Vi må erkjenne at vi trenger kunnskap om verdens forskjeller og at vi kan bidra til en mer rettferdig og fungerende verden. Det får være bra nok betalt for oss. Jeg tror at det vil bli - er kanskje allerede - en virkelig stor utfordring for oss at vi har det for godt i Sandnes og Norge. Samarbeidet blir en slags forebygging.

En slags mental og kulturell forebygging... interessant. Men til slutt: Din jobb handler vel først og fremst om å lese, skrive og tale? Hva er viktigst?

- Jeg er allerede nesten ferdig med 17. mai-talen. Skriver i fritiden på den. Andre skriver gjerne skisser til fagtalene eller veiåpningene for meg, slik det var

kultursjefen som skrev talen jeg holdt på fredag på Ruten, for prosjektet ditt, Nabolagshemmeligheter. Til det siste: For å nå ut til folket må jeg tale, men for å forstå hva jeg snakker om, må jeg skrive.

Etterpå, på sykkelen oppover den vakre Lunden, med kurs mot terrassen og dagens første kaffe, tenkte jeg ikke på norske 17. Mai-tog. I stedet slo det meg at Norunn Østråt Koksvik helt sikkert ville bli husket lenge etter sin regjeringstid. Enten som den som gir byen det ansiktet byen faktisk trenger de neste generasjonene, som har politisk mot og kraft til det, eller som den som sørger for at byen må gjennom en endeløs rekke av grelle ansiktsløftinger, og ender opp som en liten fold i Stavangers markante profil.

Høringsuttalelse fra Næringsforeningen:

Klar tale om Nasjonal

Stortinget skal til høsten vedta ny Nasjonal transportplan (NTP) Dette er en de største sakene som blir behandlet i hele stortingsperioden.

For Næringsforeningen i Stavanger-regionen er dette selvsagt også en viktig sak. Derfor var det naturlig for styret å avgi en egen høringsuttalelse. Her er vi tydelige på at samferdselsbudsjettene må økes, og at Rogaland må følge opp de prioriteringene som er gjort tidligere, og som er godt forankret i næringslivet i fylket, sier administrerende direktør Jostein Soland.

HØRINGSUTTALELSEN I SIN HELHET:

Nasjonal transportplan er et strategisk plandokument som er svært omfattende. For Næringsforeningen er det i denne uttalelsen naturlig å ha et særlig fokus på næringslivets utfordringer generelt og på regionene Nord-Jæren og Ryfylke spesielt.

BETYDNINGEN FOR NÆRINGSLIVET

Næringslivet opplever et konstant behov for å redusere avstandskostnadene, og øke påliteligheten i transportsystemet. Behovene er særlig store på Vestlandet. Regionvegsjefen har i denne forbindelse poengtert at det påløper en merkostnad på 400 millioner kroner for næringstransporten mellom Stavanger og Bergen, sammenliknet med strekningen Oslo-Lillehammer.

NTP må legge grunnlaget for et sammenhengende og robust nasjonalt transportnett med god kapasitet. Næringslivet er i økende grad avhengige av logistikk-løsninger som forutsetter en pålitelig infrastruktur. Personreiser, både ifm arbeid og fritid, øker i hyppighet og lengde samtidig som næringslivet blir stadig mer globalisert. For at norsk næringsliv skal styrke konkurransekraften, må transportnettene innenriks og til/fra utlandet styrkes.

NÆRINGSFORENINGENS VURDERINGER OG PRIORITERINGER

Næringsforeningen er kjent med Rogaland fylkeskommunes omfat-

tende høringsuttalelse i denne saken. Fylkeskommunens uttalelse er grundig og solid forankret i tidligere politiske vedtak både i fylkestinget og Vestlandsrådet, samt i regionale plandokumenter.. Næringsforeningen slutter seg til de overordnede vurderingene og prioriteringene i fylkeskommunens høringsuttalelse. Vi vil særlig fremheve følgende momenter:

1) Næringsforeningen støtter de overordnede mål som ligger til grunn for NTP 2010-2019, men understreker at de økonomiske planrammene er for lave til å nå de mål som er satt. Staten bør påta seg et større ansvar for finansiering av transportinfrastrukturen. Økt trafikantbetaling kan ikke erstatte den statlige innsatsen, og de økonomiske rammene i NTP 2010-2019 må økes betraktelig.

2) Næringsforeningen er svært positiv til at det i planforslaget anbefales økt bruk av OPS-løsninger og prosjektf finansiering. For å sikre en effektiv og forutsigbar utbygging av transportinfrastrukturen mener NiS at regjeringen, i nært samarbeid med det regionale nivå, tar initiativ til å etablere en ordning med prosjektf finansiering utenfor de ordinære rammene i statsbudsjettet. I Rogaland peker E 39 Rogfast og bybanen på Nord-Jæren seg ut som særlig aktuelle OPS-prosjekter, mens prosjektf finansiering kan være aktuelt for alle de større prosjektene i Rogaland. NiS vil i denne sammenheng særlig fremheve Ryfast som et viktig prosjekt for næringslivet i regionen. Ryfast er et prosjekt hvor det etter vår vurdering ligger svært godt til rette for prosjektf finansiering.

3) Næringsforeningen forutsetter at viktige stamveiprosjekter i Rogaland blir prioritert i den endelige stortingsmeldingen om NTP 2010-2019. Dette gjelder: E 39 Rogfast, E 39 Stangeland- Sandved,

E 39 Eiganestunnelen og Smiene-Harestad, E 39 utbedringer i Dalane, E 39 Sandved-Ålgård, E 134 Utbedringer Haugesund-Vindafjord i Haugalandspakken og E 134 nye tunneler ved Røldal.

NiS vil i denne sammenhengen minne om at prosjektene E 39 Eiganestunnelen og Smiene-Harestad er prioritert i gjeldende NTP (2006-2015). Når det gjelder E 39 Kyststamveien slutter Næringsforeningen seg til de felles prioriteringene som er gjort av de fire vestlandsfylkene i Transportplan Vestlandet.

4) Når det gjelder øvrige riksveier/regionale veier vil NiS fremheve følgende prosjekter som spesielt viktige: Rv 47-T-forbindelsen, Rv 47 utbedringer Karmøy-Haugesund, bybane på Nord-Jæren, sykkelstamveinett på Nord-Jæren, Rv 510 Solasplitten, Rv 44 Gandsfjord bru, Rv 13 Ryfast, Rv 13 utbedringer Strand-Suldal, Rv 46 Sandsfjord bru, Rv 520 Sauda-Etne.

5) Næringsforeningen vil understreke behovet for at nødvendige kryssningsspor på Sørlandsbanen blir prioritert umiddelbart, slik at man oppnår full effekt av den nye Godsterminalen på Ganddal.

6) Lufthavnene i fylket betyr mye for næringslivet, og for NiS er det viktig at Avinor setter av tilstrekkelig ressurser til videreutvikling av Stavanger lufthavn Sola og Haugesund lufthavn Karmøy.

7) NiS er positiv til at NTP for første gang omtaler internasjonale transportkorridorer.

Det er også positivt at planforslaget tar til orde for stamnettforbindelse til nasjonalhavnene. Vi støtter forslaget om at staten kan gå inn med ressurser i enkelte havner, for eksempel med sikte på å tilrettelegge for overføring av gods fra vei

transportplan

til sjø. Staten bør også ha muligheten til å gi støtte til nye intermodale transportløsninger etter mønster fra EUs Marco Polo-program.

AVSLUTNING

Næringsforeningen i Stavanger-regionen har med dette gjort rede for de prioriteringer som etter vårt syn bør legges til grunn for det videre arbeidet med NTP 2010-2019, og de kommende statsbudsjettene. De samme prioriteringene vil være førende for foreningens generelle arbeid for å styrke transportinfrastrukturen i årene som kommer.

Tekst: Frode Berge

Samfunnssikkerhet – et uttrykk for tidsånden

Arbeidet med å utvikle et studium innen samfunnssikkerhet startet i 1995 gjennom et samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Stavanger (HiS), Fylkesmannen i Rogaland og Direktoratet for sivilt beredskap skriver Odd Einar Olsen i bladet iRogaland. I 1998 fastsatte Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) at det skulle etableres et påbygningsstudium i samfunnssikkerhet ved høgskolen. Begrepet samfunnssikkerhet har etter hvert glidd inn i det skandinaviske vokabularet, uten at man

har maktet å gi fenomenet en entydig forklaring. Og fremdeles viser det seg å være svært vanskelig å oversette til engelsk. Samfunnssikkerhet kan sies å være uttrykk for tidsånden. Skiftende bekymringer for samfunnets sårbarhet har drevet frem nye forståelser. Oppfatninger av hva som er de viktigste faktorene som påvirker samfunnssikkerheten har endret seg flere ganger de siste 6-8 årene. Det er sannsynlig at innholdet i begrepet også vil endre seg i fremtiden.

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen har arbeidd ved Universitetet i Bergen og Université March Bloch i Strasbourg. Han arbeidde 1996-98 med kunst- og kulturfomidling ved HiS og har vore professor i lesevitenskap ved Universitetet i Stavanger (tidl. HiS) sidan 2002. M.a. leiar for mastergradsprogrammet i lesevitenskap og Literacy Studies.

Kultur, språk og internasjonalisering (III)

Det er vanleg i politikk og næringsliv å rekne kultur som eit overskotsfenomen, som noko som kjem etter økonomien og dei sosiale strukturane. Etter dette synet utviklar kulturen seg så å seie "utanpå" samfunnet.

Med slikt utgangspunkt er det lett å tenkje at skiljet går mellom "høg" og "låg" kultur og å anten gå inn for det eine eller det andre eller og, som i norsk kulturpolitikk frå 1970-talet, begge delar. Bedriftskunstforeiningar har såleis vorte populære over heile landet, som symbolske teikn på at det no er vanleg alle stader å gjerne ville ha kultur – etter den smak og stand og stilling ein meiner seg å fremje. Då ser ein fyrst og fremst kultur som artefakt, som produksjon av gjenstandar, og ein opererer ut frå ein ide om at det er positivt å omgje seg med kunst- og kulturprodukt.

I staden for å oppfatte kultur som i hovudsak dei produkta som blir skapte av kunstnarar og kulturarbeidarar, er det også vanleg å rekne kultur som meiningproduksjon og idear og normer i samfunnet. Noko som ofte gjev abstrakte diskusjonar om kva som er beste verdiane, tradisjonelt også svært problematiske diskusjonar omkring tilhøvet mellom "kulturar", altså norske og utanlandske til dømes, eller etniske grupper.

Men kva om kultur i staden bør reknast som ei drivkraft i samfunnet, som regulator av sjølve orienteringsevna til folk? Og

at kultur difor kan vere både positivt og negativt, alt etter kva som er resultatet i form av sosiale praksisar, og kva for oppgaver desse praksisane er tenkte å løyse? Då må det tenkjast heilt motsett. Og då kan ein tenkje kultur-omgrepet som "det som kan lærast i eit samfunn" – av informasjonar, kunnskap, handlemåtar, handverk, haldningar, estetisk vurderingsevne, dømmekraft.

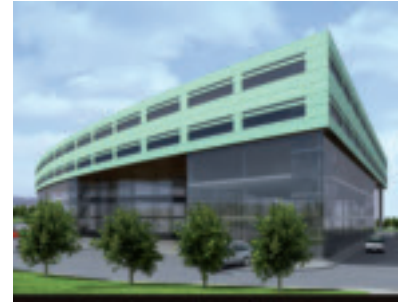
Slik tenkte den franske kultursosiologen Pierre Bourdieu (1930-2002), og brukte fire årtier på å studere sosiale nettverk av personar, og måten nettverka regulerer smak og vurderingsevne på, mange samanhengar: utdanningsvesenet frå barneskule til universitet, fritidsatferda, landbruket, fagrørsla, byggebransjen, bustadmarknaden, kyrkja, rettsstellet, byråkratiet, lokalpolitikken, innvandringsmiljøa osb. Om lag over alt meinte han å kunne påvise at det er kulturen som regulerer evnene til å forme høvelege og raske svar på utfordringar, altså at "kulturell kapital" er meir fundamental enn økonomisk kapital.

Den forma for læring som er høgast skatta i institusjonalisert liv, er å ta oppatt det folk har gjort tidlegare, samstundes

som ein etterliknar eller innordnar seg dei personar eller grupper som vert oppfatta som førande i eit sosialt nettverk. Institusjonsliv i alle sine former kan såleis i stor mon verke til å låse fast tilvande handlemåtar, og i liten grad fremje interessa for nye tilgangar til problemløysing.

Det meste av opplæringa går jo ut på å studere kva folk før oss har gjort. For Bourdieu stod det slik, at det dannar seg klare sosiale skilje mellom dei som alt i utgangspunktet er så trygge på dei "klassiske" løysingane at dei kan sjå seg med det same blikket som avantgardekunstnarar; samstundes med at dei kan anerkjenne tradisjonen, kan dei også omdefinere situasjonen. Dette er i eigenleg forstand den kulturelle kapitalen, for det er når ein utviklar slike evner, at ein skaper nye verdier. Å omgåast det uventa og det annleise, såleis i kunstsamanheng, er også i den forstand med på å gjere oss meir fleksible.

Slik handlar all kulturutvikling om å kunne sjå på eigne tilvande førestellingar og vanar med ein utvendig observatørs blikk, og å kjøleg vurdere om ein kunne funne på noko anna.

Sentralt og profilert på Forus Vassbotnen 19

Vi søker leietakere til nytt bygg på ca 16. 500 m2 kontorareal.

Foruten en meget sentral plassering på Forus Vest vil det bli lagt vekt på :

- Moderne arkitektur
- Fleksible løsninger
- Muligheter for mindre eller større enheter
- Planlagt auditorium
- Felles kantine med takterasse
- Innflytting 2010

For mer informasjon:

kontakt megler på tlf. 51 91 00 50 eller mail stavanger@mork-partners.no

Pål Jacob Jacobsen

Stavanger-regionens Europakontor
 pal@onemarket.be
 www.one-market.org

Jordbruk er framtid- næring igjen

Jordbruk har lenge vært betraktet som en gammeldags industri som behøvde stor EU-støtte for å holdes i live. Dette er i ferd med å endre seg.

For et par år siden gjorde EU en liten justering av den felles landbrukspolitikken (CAP) som viser seg å ha stor betydning.

CAP gir nå mindre produksjonsstøtte, men deler istedet ut direkte støtte basert på krav om landvern, dyrebeskyttelse, miljø og matsikkerhet.

EU-støtten ligger i bunn av jordbrukerens kasse og for å øke inntekten kreves nå markedstilpasning og innovasjon.

Dette har vist seg å være en kraftig stimulans til nytenking og nye satsinger i næringen.

Befolkningen har også endret sin holdning til jordbruk, og ifølge Eurostat tror nesten 90 prosent at jordbruket blir avgjørende for Europas fremtid.

Samtidig med at EU endrer CAP, stiger verdensmarkedsprisene på de fleste jordbruksvarer. Middelklassen i Kina og India spiser kjøtt og mer ris, klimaendringer ødelegger veksten og biobrensel tar landbruksmark. Dette skaper matmangel og økonomiske problemer for fattige importører – men er samtidig en ekstra stimulans til å investere i jordbrukssektoren.

Den økte etterspørselen har økt verdien på den danske eksporten av korn med over en milliard kroner på to år. Dansker og hollendere har lenge betraktet jordbruk som framtidsnæring, og i god tid før prisene begynte å stige kjøpte de opp land og gårder i de nye medlemslandene.

Biotek/GMO-utviklere er plutselig blitt mer anstendige og ser nye muligheter til vekst utenfor USA.

Framtidsrettede europeere og arabiske oljeland investerer i jordbruk i Afrika som har stort potensial for å øke sin matproduksjon

Neste skritt blir vel at ungdommen flytter ut fra byene tilbake til lønnsomme gårdsbruk med høy livskvalitet.

Jæren har Norges beste jord og innovative bønder, men de må nå slippes løs slik som EU er i ferd å gjøre med sine CAP-bønder.

ORCUS - Menneskene som skaper suksess!

VIKARER – BEMANNING – REKRUTTERING

Jåttåvågveien 7 (Viking Stadion), Postboks 130, 4065 Stavanger,
Sentralbord: 454 39 000, telefaks 52 98 13 13

Bedriftens nye favoritt

Vannkjøleren Tana T-6 har på kort tid blitt en bestselger. Dette er en kompakt og kraftig vannautomat som passer store og små virksomheter.

Meget økonomisk, både i anskaffelse og drift: om lag 50% lavere driftsutgifter enn tilsvarende vannkjølere!

Ta kontakt i dag for mer informasjon, eller se Drikkevannbutikkens nettsider.

Drikkevannbutikken

Grytingstien 2a - 4041 Hafslund

Telefon: 51 85 60 70

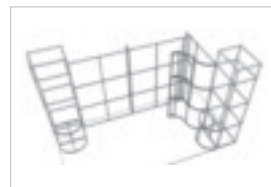
www.drikkevannbutikken.no

Nå fram med ditt budskap før noen andre gjør det.

AIRFRAME

Nytt messesystem introduseres i Norge

- Rammesystem av aluprofiler
- Lengde og krumming etter ønske
- Monteres uten bruk av verktøy
- Mange spennende byggemuligheter

Dekor festes med magnet, f.eks.:

- Laminert papir
- Kapaplater
- Acrylplater

Muligheter:

- Vegger, disk, søyler, podium
- Bakbelyste elementer
- Innbygging av flatskjerm

BITMAP*

Tlf. 51 84 92 30

Lervigsveien 22, 4014 Stavanger, post@bitmap.no, www.bitmap.no

REKLAMEFOTO SCANNING DIGITAL UTSKRIFT MESSEDEKOR BILDEDATABASE

Rasmus Kvassheim

Open port

“Open Port” er en meget bra visjon for en region som tar mål av seg å være innovativ, fremtidsrettet og internasjonal. Nå gjenstår det å fylle den med innhold og tilstrebe etterlevelse.

Næringsforeningen i Stavanger-regionen har gjennom mange år arbeidet for engasjement, åpenhet og gode diskusjoner rundt viktige næringspolitiske saker. Tilbakemeldingen fra våre medlemmer er entydige. Det forventes at vi også i tiden fremover viderefører vårt engasjement.

Medieomtalene siste måned underbygger viktigheten av en åpen og god diskusjon i det offentlige rom. Dagens tabloide mediasamfunn byr imidlertid på utfordringer fordi prinsippene fort kan overskygges av den økende personfokuseringen i de ulike mediene. Vi har erkjent at disse utfordringene er av en karakter som gjør at vi nå - som før - må ha et kontinuerlig fokus på hvordan vi henvender oss til omgivelsene. Som mange av dere kjenner til har vi da også styrket vår organisasjon med nyansettelser innen fagfeltene informasjon og kommunikasjon fordi administrasjonen for en tid tilbake nettopp erkjente at utfordringene på nevnte områder er viktige for vår virksomhet. Samtidig som vi tilstreber et godt og fruktbart klima med våre samarbeidspartnere, skal vi være en kritisk aktør. Det er en komplisert, men typisk balansegang for en interesseorganisasjon som vår.

Samferdselssektoren i vår region er den sektor som er viet størst spalteplass i mediene og som folk flest forbinder med bare prat uten resultater. Når vi har som målsetning å være den mest attraktive regionen for kompetanse så forplikter det. Kompetente mennesker stiller krav til omgivelsene rundt seg og skjønner godt konsekvensene av dårlig veinett og mangelfullt kollektivtilbud.

Kvalitetsmangelen på dette området betaler vi, du og jeg, regningen for hver dag i form av ulykker, kø og dårlig fram-

komst. Er der en sektor i samfunnet som betinger kontinuerlig vedlikehold og kontinuerlig ny- installasjoner så er det innen samferdsel. Løsningene rundt kollektivtrafikken er overmodne for nytenkning.

Forutsetningen for å lykkes er kort og godt økt samarbeid og økt prioritering, så lett og så vanskelig. Regionen lider av at for mange er seg selv nærmest og ikke evner å enes om prioriterte fellesløsninger. Når vi vet at enhver form for kapitaloverføring fra Løvebakken betinger regional enighet og prioriteringer, skjønner vi godt hvorfor vi ikke har fått som fortjent, eller er det akkurat det vi har?

Russetreffet i Kongeparken 2.-4. mai formidlet “Kom mai du skjønne milde...” på en super måte. Selv om både tekst og toner var annerledes, så er konsertarrangementene på russetreffet blant de aller største konserter som arrangeres i Norge.

Jeg tror det er de færreste som er bevisst betydningen av den markedsføringen som Kongeparken gjør for hele regionen. Sammen med lokalsamfunnet i Gjesdal Kommune gjør de en kjempejobb og bedre markedsføring ovenfor et særdeles viktig segment er det vanskelig å tenke seg.

Russen, totalt 10.000 festglade ungdommer som i disse dager står ovenfor livets store valg, studier, jobb, kjæreste, bosted etc., har fått en opplevelse som de garantert aldri vil glemme. Det kommer regionen til å kapitalisere på i årene fremover.

En stor takk til alle som har bidratt til opplevelsen og Håkon Lund med familie.

Det er viktig med både mennesker og organisasjoner som brenner for gode opplevelser for ungdommen! Takk for meget godt utført jobb!

Rasmus Kvassheim

Styremedlem: Jeg er ingen kjenner av opera.

Er du glad i å gå i opera? - Jeg er ingen kjenner av opera. Det er ikke min yndlingsmusikk. Opera kan være litt fremmedartet som musikkform, men veldig spennende når gjenkjennelsen tar tak. Jeg satt en periode i Opera-styret. - Din favorittmusikk? - Det varierer. Litt av hvert.

Anne Enger tidl. Lahnstein, og tidligere kulturminister etter operaåpningen i Oslo, til Aftenposten 13. april 2008

Færre søkere til UiS

Søkertallet til Universitetet i Stavanger (UiS) er 8,1 prosent lavere enn i fjor. Helse- og sosialfagene rammes mest. Hele fire av de ti mest populære studiene ved UiS er femårige mastergrader. Totalt har UiS fått 361 færre primærsøkere (førstevalg-søkere) i år enn i fjor, 4245 mot 4621 i 2007. Dette tilsvarer altså en nedgang på 8,1 prosent.

- Litt mindre årskull kan forklare litt, men ikke mye. Mest skyldes det antakelig det stramme arbeidsmarkedet, ikke minst i Stavanger-regionen. Hele 70 prosent av søkerne til UiS kommer jo herfra, sier strategi- og kommunikasjonsdirektør Anne Selnes ved UiS.

Stavanger Aftenblad 22. april 2008

Kvantitet – forskningens mål?

Flere papers og flere doktorander er en vinneoppskrift fordi flere artikler øker sjansene for tildeling av forskningsmidler, som igjen gir flere stipendiater og – og flere artikler. I og for seg er ikke dette en problembeskrivelse. Offentlig finansiert forskning skal og bør publiseres, så sant det er noe av verdi å publisere.

Dag O. Hessen, professor ved UiO, i Morgenbladet 18. -24. april 2008

Puddelindeksen

Tirsdag denne uken skrev Hans Geelmuyden, PR-rådgiver i Geelmuyden. Kiese, i Aftenposten om det hans byrå kaller "puddelindeksen." Det å ta en puddel er å legge seg helt flat i mediene, dersom man har fått et kritisk søkelys på seg. Målet er å unngå videre kritikk. Geelmuyden. Kieses indeks viser at det er stadig topper i samfunnet som gjør nettopp dette. I hele 2007 har PR-byrået registrert 268 personer som har lagt seg flate, i 2000 var tallet 100. Fasiten for årets tre første måneder er 66.

Aftenposten (E24) 19. april 2008

Bybane er løsningen

Gitt at det kommer et anbud på bybane, vil vi delta. Vi har mye kompetanse på det området, og er store på bybane på verdensbasis, sier Kjetil Førsvoll, konsernsjef i Veolia Transport.

Veolia kjører blant annet bybanen i Nice og Dublin. - Banen i Dublin er omtrent tre år gammel, og den i Nice ble bygget i høst, sier Førsvoll. Konsernsjefen ser lyst på en bybaneframtid i Stavanger. - Det er en veldig god idé med bybane i Stavanger. Gatenettet i byen er egentlig for smalt, slik buss- og biltrafikken har utviklet seg. Det er problemer med framkommeligheten, sier Førsvoll.

Rogalands Avis, 18. april 2008

Sola: Prioriterer seg selv i byggesaker

Byggeaktiviteten har tatt helt av de siste fem årene. Haugen med reguleringsplaner hoper seg opp på plan- og bygningssjefens kontorpult. Plansjefen vil ikke at arbeidslisten skal fortone seg som en ønskeliste. Det svekker seriøsiteten. Derfor ber hun kommunestyret i kveld prioritere blant de kommunale planene. Hun foreslår at saker som har stor samfunnsmessig betydning skal prioriteres sammen med påbegynte planer. Hun vil også at mer av kapasiteten skal brukes på kommunale planer.

Leder i Solabladet 14. april 2008

Offentlig uforstand – navn ikke nevnt.

I møte med byråkrater og politikere fra den Oslo-sentraliserte staten opplever vi ikke sjelden at det skorter på kunnskaper, innsikt og virkelighetsforståelse. For kort tid siden møtte jeg en erfaren politiker i finanskomiteen som mente å vite at Rogfast var et samfunnsøkonomisk svært ulønnsomt prosjekt. Sannheten er jo at det er et av landets mest lønnsomme planlagte veiprosjekter, med en positiv nytte i milliardklassen.

Bjørn M. Stangeland, regiondirektør NHO, i SA 16. april 2008

Den globale matkrisen – før biodiesel kom.

Det er altså produksjonsomkostningene på de mest ufruktbare områdene som bestemmer kornprisene, selv om det finnes korn som har blitt høstet med bare halvparten eller tredjeparten så mye arbeid. Dette gjør det igjen mulig for den som besitter lettdyrket jord, å leie den ut og kreve en betydelig del av overskuddet selv.

Michel Foucault, fransk filosof (1926 – 1984), i Tingenes orden (1966)

- og hva bruker de makten til?

Nesten 400 mennesker er satt til å styre helse-Norge. Bare i Helse Sør-Øst har de 16 ulike helseforetakene 171 styre-medlemmer. Nesten 40 prosent av dem er politikere. Like mange representerer de ansatte, mens 14 prosent er rekruttert fra andre deler av

helsevesenet. Etter at de rødgrønne overtok regjerningskontorene, er det nærmest tomt for uavhengige styremedlemmer i norske helseforetak.

MandagMorgen 17. april 2008

Fra kaninbyens annaler

Det nøyaktigste personlige bekjentskap til hver enkelt langt utover sin by, praktisk forstand, evne og smak til å ordne og evne til å velge de rette folk, - alt dette hadde han funnet hos seg - lett og uten famlen, den gang hans langsomme og tungvinte utvikling endelig fullbyrdet seg.

Alexander L. Kielland, norsk forfatter f. i Stavanger (1849 – 1906), i St. Hansfest (1887) om romanfiguren, presten Morten Kruse.

Intet å skjule – likevel misforstått

Olje- og energiministeren slår tilbake mot en rekke kritiske kommentarer de siste døgnene. Fra sitt kontor i regjeringskvartalet kom hun i går kveld med en innrømmelse:

- Jeg innser likevel at man kan bli misforstått selv om man ikke har noe å skjule, sier hun. I ettertid ser hun at hun burde begrenset seg til å si at "Statsråden har ansvaret". - Da ville jeg unngått denne misforståelsen. Lærdommen er at man ikke kan være forsiktig nok. Samtidig er det vanskelig å oppleve at en blir misforstått når man svarer ærlig, sier hun.

Aftenposten 24. april 2008

Blås i politikken

Å være med å bygge landet er kanskje større enn å styre det.

Joh. H. Andresen (1888 -1953), norsk tobakksfabrikant

Hva med uvennskap?

- Jeg mener vennskap i aller høyeste grad kan være grunnlag for inhabilitet.

Varaordfører i Sola kommune, Tom Henning Slethei (FrP), SA 24. april 2008

Sant vennskap

Det er stor forskjell på vennskap basert på nytte og vennskap basert på oppriktighet. Bare det siste fortjener navnet sant vennskap.

Aristoteles, (384 – 322 før vår tid), gresk filosof og forsker.

Faktorenes orden

Politikk hevdes å være verdens nest eldste yrke. Jeg er etter hvert blitt klar over at det ligner svært mye på det eldste.

Ronald Reagan, (1911 – 2004) amerikansk skuespiller og president.

BEST I TEST
Norges beste storbank
Norsk Familieøkonomi 2007

Foto: Bittan

Rådgiver/Partner Andreas Lien,
Melvær og Lien Idé-entreprenør.

Jeg har en bank som faktisk tar seg tid til meg.

”Vår næring er preget av kreativitet og nyskaping. For å lykkes er vi avhengig av å ha samarbeidspartnere som våger å tenke nytt og annerledes. Som kan snu seg raskt – og som har tid til oss.”

Sparebanken Vest har et løfte til våre bedriftskunder: Vi vil gi deg og din bedrift tett og personlig oppfølging og legge til rette for en god og varig dialog oss imellom. Slik skal vi sammen finne frem til de beste løsningene for din bedrift.

Sparebanken Vest er som landets tredje største sparebank, et komplett finanshus med løsninger innen bank, forsikring og eiendom til både næringsliv og privatpersoner.

Vi håper du vil benytte deg av vår fagkompetanse og kjennskap til næringslivet i Stavanger-regionen for å finne de optimale løsningene for din bedrift. Kontakt oss på 815 22 002, valg 4 eller e-post spv@spv.no.

Sparebanken Vest Stavanger, Romsøegården
Åpningstider: 09–15.30
Kundeservice: 815 22 002 - valg 4, åpent 7–21 (9–16)

www.spv.no

Ottesen & Dreyer
del av Sparebanken Vest

 SparebankenVest
– satser på Vestlandet

- Klodens rikeste jordsmonn er menneskeskapt

Det dreier seg om en eldgammel og relativt enkel jordbruksmetode for gjødsling med kull -laget av biologiske avfallsprodukter, skriver redaktør Erik Jørgen Tunstad i forning.no 21. april 2008. Metoden kan gi nytt liv til utarmet jord, og begrense mengden CO₂ som slipper ut i atmosfæren. Det mener forskerne som har studert hvordan denne typen kull

fungerer som gjødsel. De håper metoden vil spre seg over hele verden. Det begynte for kanskje 3000 år siden, da stammer i Amazonas blandet jorda de dyrket med kull fra bark og dyrebein. Da disse jordflekkene ble gjenoppdaget for få år siden, oppdaget arkeologene at jordsmonnet var blant klodens mest fruktbare.

Programming is also journalism.

The Norwegian press is experimenting with innovative Google news mash-ups and online databases, an effort that is spearheaded by, among others, Epsen Anderson, who is charged with modernizing NRK's (Norway's public broadcaster) flagship program Brennpunkt, the Norwegian equivalent of Panorama. Andersen, who regularly designs new technology methods for "doing journalism", feels that "computer programming is also journalism." He is a strong advocate for making programming know-how a necessary and commonplace skill in a newsroom. His latest project for NRK is Politikerdatabasen, a database that currently contains information on all members of parliament in Norway and will expand to include information on the country's 11,000 local politicians in May, reports Journalism.co.uk's Kristine Lowe.

UiS studenter får flest tilbud

Teknologistudenter i Stavanger får flere jobbtilbud enn studentene i andre byer, skriver Dagens Næringsliv i en reportasje 18. april. En årsak er at oljeindustrien er svært aktiv når det gjelder å rekruttere nye folk rett fra universitetet. 19,7 prosent av teknologistudentene ved Universitetet i Stavanger (UiS) får tre eller flere jobbtilbud, og det er det ingen utdanningsinstitusjoner i Norge som kan slå. Det viser en undersøkelse Teknisk Ukeblad har utført blant 5.200 studentmedlemmer i NITO, Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer, og i Tekna, landets største nettverk av teknisk naturvitenskapelige akademikere. Drøyt ni prosent av Teknas studentmedlemmer ved UiS melder om seks eller flere jobbtilbud i løpet av studietiden. Andelen er lavere for NITO-studentene, men sett under ett får studentene i Stavanger flere jobbtilbud enn studentene i andre byer og ved andre læresteder.

Foto: Sindre N. Sjøhansen/SRN

Bli medlem!

Tenk om alle her i regionen bare sa javel?

Vi vil noe her i regionen. Et felles forum for samfunnsdebatt har vokst til å bli landets største næringsforening, med over 3.000 medlemmer. Her treffer du bransjekolleger, potensielle kunder og leverandører, med både geografisk og bransjemessig spredning. Og vi har mye å tilby den enkelte: Inspirerende møter, sterke nettverk, politisk tyngde og diskusjoner hvor takhøyden er stor.

Javel? Akkurat!

For mer informasjon og innmelding:
www.stavanger-chamber.no

NÆRINGSFORENINGEN
I STAVANGER-REGIONEN

Møter i Næringsforeningen juni 2008

03.06.08

Representasjon og smøring

Vi vil gi en oversikt over regelverket og de uttalelser og praksis som foreligger.

Kl. 11:00 - Kl. 13:00

Rosenkildehuset

Foredragsholdere:

Åse Koll Lunde, advokat/partner KPMG og Anne Tengs-Pedersen, advokatfullmektig KPMG.

11.06.2008

Ryfylke i våre hjarto... og på alle sine lepper?!

Kl. 08:30 - Kl. 12:30

Båttur i Ryfylke

Ryfylke samlar seg om ein merkevarer for å bli betre kjent. Ungar, ungdom og bedrifter har fått teikna, skrive og meint og lagt grunnlag for logo og profil. Men klarar eit jordnært, stolt og driftig fol-

keferd å samla eigne innbyggjarar om ein felles identitet? Og ikkje minst: Når ryfylkingen ut med sin glade bodskap?

Bli med på Ryfylketur på Ryfylkevis med Ryfylkemat, Ryfylkehumor og Ryfylkekultur.

Avreise med skyssbåteigar Jon Arne Helgøy frå Tollboden

Guidar og presentørar: Tor Øyvind Skeiseid og Leif Arild Steen i Ryfylke Livsgnist

11.06.08

Building Collaborative Business Relationships in the U.S.

Kl. 12:00 - Kl. 14:00

Stavanger Sjøfartsmuseum, Nedre Strandgt. 17&19, Stavanger
Recognized at the "key to globalization", developing business and partnerships in the US market can be challenging for Nordic companies across all industries and sizes.

Recognized at the "key to globalization", developing business and partnerships in the US market can be challenging for Nordic companies across all industries and sizes.

This Business After-Hours session will provide executives with:

- Insight into latest US trends and technologies for developing partnerships
- Proven techniques to identify potential partners and determine your value to them
- Keys to developing collaborative and ultimately lucrative business relationships with US partners
- Practical tips to presenting your "value proposition" to get attention and lay a foundation for success
- Case examples of successful Nordic/US collaboration partnerships

If you are contemplating or struggling to develop, leverage or gain long term benefit from doing business in and with the US, this program is a "must attend

Nye bedrifter/medlemmer

En rekke bedrifter har meldt seg inn som medlem i Næringsforeningen i Stavanger-regionen til nå i 2008. Pr. 09 mai hadde foreningen 1463 bedrifter og 3146 medlemmer.

Beta Consult AS
Arnfinn Sivertsen Modellverksted
Trollberget AS
Ibruk Stavanger AS
Nor PR AS
VJU AS
International Language School
Kreftomsorg Rogaland
GDM
St Olav Videregående Skole
Umoe IKT AS
Sola Videregående Skole
Maaseide Promotion AS
FLEX FORCE
Alcom AS
Faroe Petroleum
Awilco Offshore Semi AS
Aktiv Styling AS
KOMATSU KVX LLC
Seawell Norge AS
Proactima AS
Svendsen Eksos
Teknisk Bureau AS
Bliss Reiseopplevelser

ADsign
4Sea energy AS
E.ON Ruhrgas Norge AS
Nortrain - Norwegian Drilling Academy AS
Det norske oljeselskap
Communication Skills Consultancy
Grieg Investor
Ole Molaug Engineering AS
Eigersund Kommune
Simonsen Advokatfirma AD
First Private Banking AS
Brynebyen
GLITNIR Eiendomsfinans AS
Sopran Ann-K
Spedpartner AS
AMFI MADLA
MDE Consultants AS
Matgrossisten Vest AS
SOLID Rekruttering
Lufthansa German Airlines
T.I.N.Y
Modular Reel AS
Pareto PPN ASA
Kronengruppen AS
Vestre Plataa AS
Maersk Oil Norway AS
Arrangøren AS
Simtano AS
IKM Invest Management AS
Pöyry Energy AS
ISS

Lys.No
EqiVita
Chesterfield Gården AS
Sopihop AS
Onninnen AS
P/M Norway
NECON AS
Dobra Personell AS
TPM Team Scandinavia AS
Pøbelprosjektet AS
Base Property AS
Online Informasjons Systemer AS
O. Torjussen Og Sønner AS
Johs Lunde Eiendom
Alustar AS
Morten Klepp AS
Markedsavdelingen AS
ASAP PERSONAL AS
Flatheim AS
Total Awareness Programme AS
Resources Global Professionals
Quickflange AS
Matsafari.No
Megabite AS
Otium Vest AS
NCC Property Development
Madland Radio TV
Metallproduksjon AS
K. Todnem AS
Saga Oil ASA

Møte med Hordalands-og Rogalandsbenken:

Fergefri kyststamvei godt mottatt

Næringsforeningene i Bergen, Stavanger, Haugesund og Stord har samordnet sine krav til NTP 2010-1019 og fremmet disse for en samlet Hordalands-og Rogalands-benk på Stortinget. Prioriteringene går på fergefri E 39 Kyststamvei, ny finansieringsmodell for veibyggingen, utredning av høyfartsbane og ny E 134.

Hordaland og Rogaland er Norges største eksportfylker. Aktiviteten i fylkene er i stor vekst, særlig innenfor maritim sektor, marin sektor, energi og reiseliv. For å beholde vår markedsposisjon og konkurransekraft, både for Vestlandet og for Norge, trenger vi moderne infrastruktur. Da må fergefri E 39 mellom Stavanger og Bergen prioriteres.

Dette var hovedkravet fra de fire næringsforeningene i et samlet møte med sine stortingsbenker siste uken i april. Næringsforeningene mener at samhandling mellom fylkene Rogaland og Hordaland og mellom byene Bergen, Stord, Haugesund og Stavanger, øker muligheten for å realisere de samferdselsmessige utfordringene.

DYRT OG TAR LANG TID

Næringsorganisasjonene tok utgangspunkt i Oslo-Lillehammer (182 km) og Bergen-Stavanger (176 km). Transport av varer tar fem timer på Vestlandet til en pris av 4.500 kr for en trailer, mens det på Østlandet tar 2,6 timer og koster 2.100 kr. Med Vestlandets store produksjons- og eksportvolum, må det etableres en hovedpulsåre på Vestlandet for å opprettholde konkurransemulighetene. Med Vestlandets store betydning for norsk

eksport, vil hele Norge nyte godt av dette.

Kompetanse er også i dag en knapphetsfaktor, med kamp om kvalifisert arbeidskraft. Infrastruktur er vesentlig for å sikre kort og effektiv jobbreise for arbeidstakerne, og med bedre infrastruktur kan vi se hele Vestlandet som ett arbeidsmarked.

NY FINANSIERINGSMODELL

I møtet lanserte også næringsforeningene en regional BOT-modell (bygg, operer, tilbakefør) for å finansiere prosjektene. Tanken er at det opprettes et regionalt prosjektselskap med offentlig eiermajoritet. Selskapet får konsesjon fra Statens vegvesen til å forstå finansiering, innkreving av bompenger, prosjektering av utbygging, og drift og vedlikehold av prosjektet. Selskapet skal drives på "non-profit basis" og tilbakeføres til staten ved kontraktperiodens utløp. En offentlig-privat finansieringsmodell er benyttet med hell på nye E 18 på Sørlandet, og næringsforeningene mener deres variant av modellen vil gjøre det interessant både for norske og utenlandske aktører å bidra i finansieringene er veistrekningene.

GODT MOTTATT AV BENKENE

Det ble godt mottatt at næringsforeningene har samordnet sine ønsker til NTP,

og at de samlet presenterte dette for benkene. Rogalands-benken og Hordalands-benken har ingen formelle møtepunkter, og de satte stor pris på foreningenes initiativ. Dette viste også oppslutningen, med hele 19 fremmøtte representanter.

Øyvind Halleraker (H) ga ros til næringsforeningene for å ha fremmet en felles innstilling. Enighet om fergefri kyststamvei er et konkret forslag som politikerne kan gå videre med. Han ga råd om å få på bordet en felles uttalelse fra de to fylkene.

Dette ble støttet av Arne Sortevik (Frp), som understreket at Vestlandet må vise seg som en stor region. Dagfinn Høybråten (KrF) sluttet seg også til dette, samtidig som han understreket at han var svært positiv til at man i veisektoren kom i gang med alternative finansieringsformer. Her fikk han støtte av Erna Solberg (H), som også ønsket at næringsforeningene kom tilbake og dokumenterte at anleggssektoren har kapasitet til å gjennomføre de ønskede prosjektene.

Olav Akselsen (Ap) og Hallgeir Langeland (SV) viste til klimaforliket i Stortinget, og ga råd om at klima og miljøaspekt må integreres i planene, og så dette som avgjørende for å få bred oppslutning om prosjektene.

Flere av representantene framhevet

Disse var med på møtet(fra venstre): Arne Sortevik, Olav Akselsen, Øyvind Hallaraker, Jostein Soland, Marit Warncke, Dagfinn Høybråten, Gunnar Kvassheim, Rasmus Kvassheim, Erna Solberg, John Førland og Stein Alendal

også at en offentlig-privat samarbeidsmodell ville egne seg godt på parsellen Sveгатjønn-Rådal, et av problemområdene på Kyststamvegen.

FIKK FERGEFRI KYSTSTAMVEI PÅ AGENDAEN

Adm.direktør, Marit Warncke, er godt for-

nøyd med møtet, den positive responsen fra politikerne og de gode rådene som delegasjonen fikk med tilbake.

-Det var bred støtte for våre prioriteringer og stor forståelse for de kommunikasjonsmessige utfordringene som næringslivet har på Vestlandet. Fergefri kyststamvei er absolutt på agendaen

igjen, og vi skal gjøre vår hjemmelekkse med å involvere fylkeskommunene, utrede miljösidene og kartlegge anleggs-kapasitet og vilje til å bidra fra private aktører.

Tekst: Atle Kvamme

Skatter og avgifter er som naturlover alle må forholde seg til, derfor er det viktig å se mulighetene i stedet for begrensningene

Espen Enge Helgøy (Advokatfullmektig)

Endringsprosesser preger i stigende grad både enkeltmennesker og virksomheter. Når vi har fått ord på oss til å være nytenkende og annerledes i advokatbransjen, er det blant annet fordi vi har arbeidet tett med våre kunder og forbindelser. Vi er vant til utfordringer innen arbeidsforhold, selskap, skatt og kontrakter.

Advokatfirma Helliessen_Kvernberg AS.

Telefon 51 84 12 20 www.lawyer.no

HELLIESEN_KVERNBERG
ENGASJERTE_MENNESKER

- 2008 gir næringslivet

Attraktive og nyskapende. Nye og uvanlige muligheter for samarbeid mellom næringsliv og kultur. Stavanger2008 er her, vi er midt i året som Europeisk kulturhovedstad. Folk i skjæringspunktet kultur og næringsliv ser spennende muligheter for regionen fremover.

Ostehusets Hanne Berentzen lever kulturen ut i det daglige og merker effekten. – Kunst og kultur er med på å bevisstgjøre oss som mennesker, vi øker rett og slett vår egen verdi, sier Berentzen. Hun ser det ved ansettelser, unge mennesker blir stolte av å jobbe i et selskap som gir kultur tilbake til de ansatte. Slik utvikler folk seg videre til å være åpne for mangfold og får økt stolthet. – Jeg ser det påvirker mine folk, de blir mer bevisste på hvordan

Kunst og kultur er med på å bevisstgjøre oss som mennesker, vi øker rett og slett vår egen verdi.

Hanne Berentzen

de tar vare på glass og servicer, flinkere til å passe på små detaljer, og opptatt av å finne perlen hver dag, forklarer hun.

– Akkurat nå nyter jeg det vakre eiketreet utenfor, en av perlene denne dagen, smiler bedriftslederen. Hun er ikke i tvil om at kultur gir verdier og mer stabil kompetanse for bedriften, nå og i fremtiden.

– Jeg tror kulturlivet kan være med på å øke attraktiviteten til regionen, og det bidrar til at vi får tilegne oss den beste kompetansen. I tillegg øker det livskvaliteten til folk som bor her, sier Torstein Plener. Han er sponsoransvarlig i SpareBank 1 SR-bank, og representerer bankens gavefond som deler ut flere millioner kroner hvert år til kultursektoren. Han oppfordrer næringslivet til å lære innovasjon, nytenking og kreativitet av kulturbransjen. Slik kan fremtidens

kompetanse og kreativitet sikres. Plener smiler når han tenker på Aaslands utfordring om at også næringslivssjefer skal ut i klasserommene, slik som litteraturformidlere drar ut til skolebarna. Han vil at det lokale næringslivet skal være åpne for den kompetansen som finnes i kultursektoren. Men kulturbransjen har også noe å lære av næringslivet.

– Kultursektoren må lære å sette seg hårete fremtidsmål, sier Plener. Kulturarbeidere driver spennende gründervirksomhet, og i vår region har vi de siste 10-15 årene sett at næringslivet har fått frem spennende og nyskapende bedrifter. Kulturgründerne kan lære mye av næringslivsgründere i det å utvikle en god idé, lage en strategi og å sette seg tydelige mål, utfordrer Torstein Plener. Han får støtte av Jan Aasmann Størksen, styremedlem i Stavanger2008, med bakgrunn som prisbelønt reklamemann for Frelsesarmeen. Han var også med på å starte reklamebyrået Drivkraft. Nå jobber han for seg selv som rådgiver og foredragsholder.

Størksen mener at kulturlivet kan forløse uante drivkrefter, og nevner 2008-prosjektet Himlaleite i Sauda som et godt eksempel.

– Her så vi en hel bygd ta tak for å realisere prosjektet i toppen av alpinbakken, uten snakk om opsjoner eller aksjer. Det finnes noe i mennesket som er forløsende og som skaper fellelskap og samhold og som kulturen bringer

til torgs, uten bidrag fra næringslivet. Slike interessante sider av kulturen er spennende, mener Størksen. Han vil at næringslivet må i dialog med kulturfolket og stille viktige spørsmål. – Hvilke verdier er det vi søker? Hva passer dette tiltaket? Hva passer for oss? Størksen tror også at sponsorvirksomhet kan utvikle seg til mer enn utveksling av penger og logo mellom kultur og næringsliv.

Et orkester øver mye og jobber intenst foran en konsert.

Jan Aasmann Størksen

– Et orkester øver mye og jobber intenst foran en konsert. En slik øving kan være spennende å lære av for næringslivet, kanskje det kan bli dialog og gjensidig

Foto: Herbjørn Tjeltveit

kompetanse

Foto: Kjetil Alsvik

læring, en merverdi utover kjøpte seter i salen? spør Størksen. Som Plener tror han kulturarbeidere kan lære å se bunnlinjer, fremdriftsplaner og strategier som viktig, og han mener det er mye å hente på skikkelig forarbeid med markedsføring. – Et nytenkende samarbeid er en vinn-vinn situasjon for denne regionen, sier Størksen. Hvis næringslivet ønsker å se det uutnyttede potensialet og nye muligheter for sponsering kan de være mer tydelige og langsiktige med sine sponserplaner. Uten det tradisjonelle og gam-

meldagse pengedryssset, kan vi få til mye spennende, tror han.

Hanne Berentzen vil ha kulturtenking inn i ryggraden og dagliglivet. Som næringsdrivende innen matkultur ser hun effekten hos ansatte og kunder hver dag. Ostehuset gikk tidlig inn som supporter for 2008. Opptøget og de spennende campingdamene på Domkirkeplassen er en side av kulturen. Men hun er klar på at mat også er kultur, som en av verdiene i en større enhet. Ostehuset har fått

kunsten frem i det nye Ostehuset Øst. De opplever stor respons fra både ansatte og kunder på det de har på veggene. – Jeg tror Mary Miller har rett i at noe vil skje med oss, noe vi vil oppdage når vi ser tilbake på 2008. Allerede er vi en tolerant region som er trygge på oss selv. Dette gjør oss fremtidsrettet. Vi møter nye kulturer bedre, dette gjør oss i stand til å tåle forandringer bedre, sier Hanne Berentzen.

Tekst: Ingveig Tveranger

Anita Bø

Salgssjef i Onix

Ny salgssjef i Onix

Anita Bø er ansatt som ny salgssjef i Onix. Hun begynte i april og ser frem til å jobbe med både eksisterende og framtidige kunder. Utdannelsen sin har Anita i fra BI Stavanger

der hun har tatt en bachelor innen markedsføring og ledelse. Hun kommer fra investeringsselskapet Acta der hun har jobbet som leder for kundeservicesenteret og som investeringsrådgiver.

Sølvi Veen

Advokatfullmektig i Arntzen de Besche Advokatfirma AS, avdeling Stavanger

Ny advokatfullmektig i Arntzen og Besche

Sølvi Veen begynte som advokatfullmektig i Arntzen de Besche Advokatfirma AS, avdeling Stavanger, sommeren 2007. Hun

har en Mastergrad i rettsvitenskap fra Universitetet i Oslo med spesialfag innen petroleumsrett og arbeidsrett. Sølvi jobber i firmaets Olje- og energigruppe med hovedvekt på petroleumsrett, kontraktsrett og selskapsrett.

Helene Gram

Informasjonsarkitekt i Melvær&Lien Idé-entreprenør

Ny informasjonsarkitekt i Melvær&Lien Idé-entreprenør

Helene Gram er ansatt som informasjonsarkitekt i Melvær&Lien Idé-entreprenør. Hun vil jobbe i enheten M&L Digital. Gram vil jobbe

med idé, brukergrensesnitt, informasjonsstruktur og navigasjonskonsept i våre digitale løsninger. Hun har lang fartstid fra arbeid med digitale løsninger, blant annet som pedagogisk designer ved avdeling for nettbasert læring og formidling ved UiS (NettOp), og som prosjektleder i e-læringsselskapet Edvantage group. Hun har utviklet og ledet en rekke interaktive opplæringsprosjekter for forskjellige bransjer og målgrupper. Gram har også jobbet i underholdningsavdelingen i NRK, blant annet med programkonseptene "Først og sist" og "Nytt på nytt". Av utdanning har hun Master of Arts fra City University i London.

Stian Vikebø

Advokatfullmektig i Arntzen de Besche Advokatfirma AS, avdeling Stavanger

Ny advokatfullmektig i Arntzen og Besche

Stian Vikebø er ansatt som ny advokatfullmektig ved Stavangerkontoret til Arntzen de Besche Advokatfirma AS. Han var ferdig utdannet som Master i

rettsvitenskap fra Det Juridiske Fakultet, Universitetet i Bergen høsten 2007. Stian jobber i firmaets Olje- og energigruppe. Gruppen leverer juridiske tjenester til norske og internasjonale aktører i olje- og energibransjen, herunder ledende oljeselskaper, leverandørbedrifter og offentlige myndigheter. Gruppen har i tillegg en betydelig praksis innen energi- og miljørett

Linda Gudmestad

Tekstforfatter i Melvær&Lien Idé-entreprenør

Ny tekstforfatter i Melvær&Lien Idé-entreprenør

Linda Gudmestad er ansatt som tekstforfatter i Melvær&Lien Idé-entreprenør. Hun skal jobbe spesielt med tekster tilpasset

interaktive løsninger i enheten M&L Digital. Hun vil jobbe med idé, tekst, budskap og konseptutvikling. Linda har arbeidet som tekstforfatter og idéutvikler for flere ulike oppdragsgivere i Oslo og Stavanger, deriblant Reload, Blå og Al Dente. Linda er utdannet ved Westerdals reklameskole og ved Universitetet i Oslo. Hun har bidratt til flere prisbelønte arbeider, og vant blant annet gull i åpen klasse i Gullblyantspisseren i 2000.

Dag Henrik Aas, Leder

Rekruttering Evan-Jones International

Ny leder Rekruttering Evan-Jones International

Dag Henrik Aas (38) er ansatt som leder for rekrutteringsavdelingen i Evan-Jones International. Han er ansatt for å

videreutvikle Evan-Jones International sin rekrutteringsavdeling. Han vil primært jobbe med karriererådgivning, coachsamtaler og rekruttering.

Dag Henrik Aas har bred erfaring fra varehandel, og har jobbet som leder i Helland Mauritz, Rimi, Sandnes Sentrum AS, og de seneste årene som regionsjef for ICA Supermarked i Sør / Vest Norge. Dag Henrik Aas starter opp i Evan Jones International i juni.

Rune Løvdal

Salesmanager
i HSE Academy
mvf.

Ny salesmanager i HSE Academy mvf.

Rune Løvdal er ansatt som salesmanager i HSE Academy mvf. 1 juni 2008. Rune vil få ansvar for selskaps større kunder på

bedriftsmarkedet. Han kommer fra Visma Services Norge hvor han var Marketing Manager. Rune har allsidig høyere utdanning fra både Stavanger og Bergen samt fra utlandet.

Sverre Lande

Seniorutvikler i
Onix

Ny seniorutvikler i Onix

Sverre Lande er ansatt som seniorutvikler i Onix. Lande er utdannet IT-ingeniør fra Molde og har 12 års erfaring som IT-konsulent og utvikler. Sverre kommer fra en seniorkon-

sulent-stilling i TietoEnator der han de siste årene har jobbet mye for Norske Shell. I Onix vil Sverre i hovedsak jobbe med videreutvikling av Onix programvareløsninger. Han vil også bidra i implementeringsprosjekter som inkluderer integrasjonsløsninger.

Dyktige, engasjerte og pålitelige medarbeidere!

Fabi AS tilbyr direkte rekruttering og utleie av fast ansatte konsulenter til stillinger innen finans, controlling, økonomi og regnskap. Gjennom de siste 13 årene har vi opparbeidet oss et stort nettverk av faglig dyktige kandidater med erfaring fra olje/energi, IKT, produksjon, bank/finans og handel/service. Vi opererer på markedene i Stavanger, Oslo og Stockholm.

Undersøkelser viser at vårt konkurransefortrinn er vår veldokumenterte evne til å matche de rette kandidatene til stillingene vi jobber med. Vi samarbeider tett med våre kunder for å komme frem til den optimale løsningen på kompetansebehovet.

Ta kontakt med oss i dag for et uforpliktende møte - du når oss på tlf 4000 3696.

www.fabi.no

fabi
www.fabi.no

Fabi AS, Stavanger
Nikkelveien 11-13, 4313 Sandnes
Tlf 4000 3696, info@fabi.no

Fabi AS, Oslo
BA2Centre, Postboks 573 Sentrum, N- 0105 Oslo
Tlf 4000 3696, info@fabi.no

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter på Jæren og i Ryfylke.

Priser 2008: (størrelser angitt med BxH)

Helside: (utfallende) 210x297 mm, 186x270 Kr. 17.850.-

Halvside: 186x134 mm (ligg.) Kr. 10.500.-

Kvartside: 186x65 mm (ligg) Kr. 5.750.-

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

For mer informasjon kontakt:

Helge Gunnar Nesse på telefon: 51 51 08 85 eller 952 16 622 eller e-post: nesse@stavanger-chamber.no.

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er 16. juni
Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

Spør oss om bøker.

Odd Erik Haugstulen

Vi produserer alle typer bøker – fra de små enkle til store praktbøker.

La oss hjelpe deg i valg av papir og innbindingsmetoder. Bøker kan ha et langt liv - de overlever gjerne både en og to generasjoner, så la oss hjelpe deg i å sette kvalitet i høysetet når du skal produsere din bok.

Våre konsulenter er alltid klare for å finne konkurranse-dyktige løsninger på nye oppdrag, bare spør oss...

*Odd-Erik Haugstulen, telefon 51 90 66 07,
Lars Bergerengen, telefon 51 90 66 04,
Per Løland, telefon 51 90 66 09
Gaute Larsen, telefon 51 90 66 03
Torfinn Hansen, telefon 51 90 66 02*

KAI HANSEN
FØRST OG FREMST - TRYKKERI